

KOMİTE ÇALIŞMALARI

KENTLEŞME, MİMARLIK VE MESLEKİ DENETİMDE ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED) DANIŞMA KURULU

TMMOB Mimarlar Odası Mesleki Denetimde ÇED (Mimari Çevresel Etki Değerlendirmesi) Yönetmeliği'nin Amacı;

“Mimarlığın toplum ve meslek yararına bir gelişme düzeni içerisinde sürebilmesi, önemli ölçü-de projeye yön veren imar koşullarının irdelenmesi ve gerektiğinde sorgulanması sürecini içerdiğinden ilgili kişi ve kuruluşların hazırladıkları her tür ve ölçekteki imar planlarının hazırlanışı ve tasdiki ile, Mimarlar Odası üyelerinin mesleki denetim kapsamında oda birimlerine sunulması gereken mimari projelerin incelenmesi sırasında projelere ilk yönü veren imar koşulları sonucunda ortaya çıkacak yapılaşmanın kentsel, kültürel ve doğal çevre değerleri ile kamu yararına ya da hukuka aykırı bir durum yaratıp yaratmayacağına belirlenmesini sağlamak ve bunlar hakkında meslek ve kamu yararı açısından gerekli irdeleme ve denetim konusunda izlenecek yöntem ve kuralları belirlemek”

olarak belirlenmiş ve yönetmeliğin gerekçesi de,

“Mimarlığın meslek ve toplum yararına sürebilmesi, önemli ölçüde projeye ilk yönü veren imar koşullarının süreç içinde irdelenmesi ve sorgulanmasıyla direkt bağlantılıdır.

Mimarın yaratıcı sanatı ve özgürlüğünün, çevre ve toplum yararına bir yapılaşma sürecinin temel girdisi olabilmesi için, imar koşullarının irdelenmesi ve sorgulanması duyarlılığını, kendi meslek örgütünün sağladığı demokratik denetim kuralları içerisinde tüm meslek alanına yaygınlaştırmak Mesleki Denetimde ÇED uygulamasının (MD/ÇED) temel hedefidir. Mimarlar Odası ve Odaya üye mimarlar MD/ÇED uygulamasının tarafları değil ortak sahipleridir.

Mimarın yaratıcılığındaki bağımsızlığı ve mesleki kararlarındaki özgürlüğü ile Odanın mesleği insanlık ve çevre yararına geliştirme yükümlülüğü birbirini tamamlayan ve tasarım sürecinden itibaren uygulamada bütünleşmesi hedeflenen ilkeler olarak kabul edilirler. MD/ÇED uygulaması bu bütünleşmenin temel araçlarından biridir.” şeklinde belirtilmiştir.

48. Dönemde, yönetmeliğin 5. maddesi uyarınca Oda MD/ÇED Danışma Kurulu'nun doğal üyelerinin oluşturulması ve sürekli görev yapacak temsilcilerin şubelerden istenmesi; Kurul'un, yönetmelik doğrultusunda tüm şubelerde ÇED uygulamasının yaşama geçirilmesi konusunda gereken çalışmaların yanı sıra kentleşme, planlama, mimarlık ve afet alanında da çalışmalar yapması programlanmıştır.

Bu çerçevede oluşturulan Danışma Kurulu, TMMOB Mimarlar Odası Merkez Yönetim Kurulu'nun, 48/3 no.lu toplantısında karar altına alınmış ve Danışma Kurulu merkez üyeleri; Alev Ağrı, Ali Tolga Özden, Ayşe Mücella Yapıcı, Esin Köymen, Gülşen Kılıçreis, Songül Üzgün, Tores Dinçöz, Zafer Akdemir, Zeynep Eres ve Sibel Baş (Yürütücü) oluşturulmuştur.

Ayrıca, Mesleki Denetimde ÇED (Mimari Çevresel Etki Değerlendirmesi) Yönetmeliği'nin 6. maddesi gereği Şube MD/ÇED Danışma Kurulları oluşturulmuş ve yönetmeliğin 5. maddesi uyarınca Oda MD/ÇED Danışma Kurulu doğal üyeleri belirlenmiştir.

ADANA ŞUBE	SERHAT ÇALIK
ANKARA ŞUBE	GÜLFER ARIKOĞLU
ANTALYA ŞUBE	RECEP SÖNMEZ
BALIKESİR ŞUBE	NURDAN TOPOGRAF
BURSA ŞUBE	SELİM AKYILDIZ
DİYARBAKIR ŞUBE	ŞEREFHAN AYDIN
ELAZIĞ ŞUBE	YUSUF PARLAK
ESKİŞEHİR ŞUBE	TUĞBA OLÇAY
	MERYEM KUNDUROĞLU
GİRESUN ŞUBE	NİLGÜN ÇAKIR GÜNGÖR
HATAY ŞUBE	YÜCEL TİLEYLİOĞLU
İSTANBUL BÜYÜKKENT ŞUBE	ZEYNEP AHUNBAY
İZMİR ŞUBE	SEVGİ KILDİŞ
KOCAELİ ŞUBE	ALPER DÜLGER
KONYA ŞUBE	HANDAN BAYKARA
MERSİN ŞUBE	ÜNAL ŞAHİN
MUĞLA ŞUBE	MEHMET YENİSU
	OĞUZ DEVELİ
ORDU ŞUBE	ŞENOL ANŞİN
SAMSUN ŞUBE	İSHAK MEMİŞOĞLU
TRABZON ŞUBE	AHMET MELİH ÖKSÜZ

48.Dönem içerisinde, ülke kaynaklarının doğa, tarih ve kentsel değerleri yok ederek hukuk tanımaz bir şekilde tahrip edilmesine karşı hukuksal mücadele ve mesleğimizi ilgilendiren konulardaki yasa çalışmalarına etkin katılım bu dönemin temel önceliği olarak ele alınmıştır.

Kente, planlamaya ve kent kültürüne dair görüş ve politika üretilmesi, kentleşme, planlama ve mimarlığa ilişkin sorunların belirlenmesi ve tüm bu süreçlere kamu yararı doğrultusunda müdahale edilmesi amacıyla çalışmalar kentleşme, mimarlık, planlama ve afet alanlarında da sürdürülmüş, yasal düzenlemeler ve değişiklikler konusunda görüş ve değerlendirmeler paylaşılmıştır.

**29.07.2022 TARİH VE 31907 SAYILI
“ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ (ÇED) YÖNETMELİĞİ”
HAKKINDA MİMARLAR ODASI GÖRÜŞÜ**

13 Eylül 2022

29 Temmuz 2022 tarih ve 31907 sayılı Resmi Gazete’de “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği” yayımlanmış; bu yönetmelik ile 25 Kasım 2014 tarih ve 29186 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığınca ilk olarak 7 Şubat 1993 tarihinde yayımlanarak yürürlüğe giren ve bugüne dek çeşitli revizyonlarla 16 kez kısmi, 6 kez tamamen değiştirilen yönetmeliğin; bu kez de “Yeşil Kalkınma Hedefleri” doğrultusunda yenilediği belirtilmektedir. Bu değişikliğin gerekçesi olarak, “Türkiye’de yatırımların çeşitlenmesi, iklim değişikliği ile mücadele ve sıfır atık çalışmaları, bilimsel ve teknik gelişmelerin takip edilmesi, zaman içerisinde karşılaşılan yargı kararları, diğer mevzuatlarda yapılan değişiklikler” gösterilmektedir.

Yeni Yönetmelik ile getirilen değişikliklerin önemli bir bölümü; ÇED sürecinde halkın, sivil toplum ve meslek örgütlerinin ve yerel yönetimlerin etkisini kısıtlayan, şirketlerin yatırımlarını daha hızlı gerçekleştirmelerine yarayan, ÇED süreci uygulanacak projelerin kapsamını ve incelenecek etki sahasını daraltan düzenlemeleri içermektedir. Bu düzenlemeler ile Bakanlık, yatırımların çevresel etkilerini denetlemek yerine, gerçekleştirilmelerini takip etmeyi hedeflemektedir. Projelerin çevreye zararını engellemeyi amaçlayan ÇED Yönetmeliği; iktidarın kalkınma hedefleri ile şirketlerin yatırım faaliyetleri çerçevesinde şekillenmektedir.

“ÇED Yönetmeliği’nin Geliştirilmesi Projesi” olarak ifade edilen çalışma; Bakanlık ile birlikte Hacettepe Üniversitesi işbirliği çerçevesinde yapılmıştır. Ancak Yönetmelik; yapı üretim sürecinde yer alan tarafların, meslek odalarının, üniversitelerin ve kamu kurumlarının katılımı olmaksızın, görüş ve önerileri alınmaksızın hazırlanmıştır. Oysaki Anayasamız; tarihsel, kültürel ve doğal değerlerin korunması, tarım arazilerinin ve orman alanlarının korunması, kent ve planlama politikalarının kamu yararına geliştirilmesi için Devleti gerekli tedbirleri almakla görevlendirmiş, bunun için gerekli yasaları koymak ve önlemleri almakla yükümlü kılmıştır. Bu çerçevede yapı ve doğal çevrenin sağlıklı ve kamu yararını gözetken politikalar çerçevesinde üretilmesi; kamu yönetiminin, merkezi ve yerel yönetimlerin, meslek mensuplarının, meslek kuruluşlarının ve ilgili tüm kesimlerin ülke adına ortak sorumluluğudur.

Bu çerçevede, Odamızca, ülke genelinde sürdürülen yapı üretim süreçleri, süreçlerde yer alan idareler, mesleki faaliyetler ve meslek mensupları dikkate alınarak yeni Yönetmelik incelenmiş ve aşağıdaki görüş oluşturulmuştur. **Yönetmelik ve eklerinin detaylı karşılaştırma tabloları ve değerlendirmeleri ise, diğer ek belgelerde sunulmaktadır.**

GENEL DEĞERLENDİRME

Halkın tanımı değiştirilmekte; konusunda uzman çevre ve meslek örgütleri süreçten uzaklaştırılmaktadır.

Yeni düzenlemeyle, halkın tanımı içerisinde “tüzel kişiler” çıkarılmakta; projelerin çevreye etkileri konusunda bilimsel inceleme yapabilecek olan “çevre ve meslek örgütleri, vakıflar, dernekler vb. kuruluşlar” etkisizleştirilmektedir. Bakanlık ve yatırımcı arasında işleyen süreç kolaylaştırılarak; ÇED süreci, “yatırımcının lehine” işleyen bir prosedür haline getirilmektedir.

Halkın katılımı toplantıları; Bakanlıkça yetkilendirilen kuruluşlarca planlanacak olan “bilgilendirme” etkinliklerine dönüştürülmektedir.

Halkın katılımı toplantısı “halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı” olarak değiştirilmekte; halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı “Paydaş katılım planı” ile belirlenecek etkinlikler olarak tanımlanmaktadır. Paydaş katılım planı ise, Bakanlığın yetki verdiği kuruluşlarca hazırlanacak; toplantılara proje sahipleri ve yetkilendirilen kuruluşlara ek olarak proje paydaşları da katılabilecektir. Bu düzenlemeyle, toplantılarda halk ve paydaşlar karşı karşıya getirilerek, görüş, öneri ve itirazların iletilmesi kısıtlanacaktır.

ÇED kararı verme yetkisi yalnızca Bakanlığa verilerek, yerel yönetimler devre dışı bırakılmaktadır.

Bakanlık, “ÇED gereklidir veya değildir” kararı verme yetkisini Valiliklere devredebiliyorken; yeni düzenlemede Valilikler yerine Bakanlığa bağlı İl Müdürlüklerine devredebilecektir. ÇED sürecinde yerel yönetimler devre dışı bırakılarak, doğrudan Bakanlığın tekelinden ilerleyen bir sürece geçilmektedir.

Bir projenin ÇED süreci tamamlanmadan, Komisyon üyeleri değiştirilebilecektir.

ÇED süreci devam eden projelerde, süreç tamamlanmadan Bakanlıkça belirlenen Komisyon üyelerine ek yapılabileceği veya mevcut üyelerin çıkarılabileceği düzenlenmektedir. Komisyon yapısında yapılacak değişikliklerle, proje incelemesinin istenilen sonuca göre yönlendirilebileceği anlaşılmaktadır.

ÇED sürecinde süreler kısaltılarak yatırımcı şirketlere inisiyatif sağlanmaktadır.

ÇED sürecinin, şirket sahiplerinin çıkarlarına göre yürütülmesini sağlayacak düzenlemeler getirilmiştir. Birçok maddede inceleme ve düzeltme süreleri kısaltılmış ve bürokrasiyi azaltan değişiklikler yapılmıştır. Bu düzenlemelerle, ÇED süreçlerinin hızlandırılması, yatırımların kısa sürede başlatılması ve olumsuz görüşlerin önüne geçilmesi planlanmaktadır. Süre kısıtlaması, projelerin incelenmesine dair eksikliklere ve bilgilendirme süreçlerinin kısaltılmasına neden olacaktır.

ÇED incelemesi yapılacak saha, proje alanıyla sınırlandırılmaktadır.

Yeni düzenlemeyle, “Çevresel etki değerlendirmesi inceleme alanı” tanımlanmakta; yapılması planlanan projenin ana ve yardımcı ünitelerinin de içerisinde bulunduğu koordinatlarla sınırlandırılan alan şeklinde tarif edilmektedir. Bu değişiklikte, yalnızca projenin kapladığı alan incelenecek; projenin, çevresindeki tarım alanları, sulak alanlar ve arkeolojik vb. alanlara etkisi değerlendirilmeyecektir.

Projelerin kapsamının belirlenmesi Bakanlığın tekeline bırakılmaktadır.

“Komisyonun kapsam ve özel format belirlemesi” ile ilgili düzenleme kaldırılarak, “ÇED raporu özel formatının belirlenmesi” şeklinde değiştirilmiştir. Önceki düzenlemede, projelerin kapsamı Komisyonca belirlenmekte ve halkın görüş ve önerileri de alınmaktaydı. Yapılan değişikliklerle, görüş ve önerilerin alınması kaldırılarak, kapsam belirleme işinin Bakanlıkça yapılacağı anlaşılmaktadır.

Bakanlık, projelerin çevresel etki denetimi yapmak yerine, yatırımların gerçekleşmesini takip etmektedir.

Yatırımların izlenmesi ve kontrolüyle ilgili yapılan değişiklikler; Bakanlığın kamu adına projelerin ve yatırımların çevresel etki denetimini yapmak yerine, “projelerde kaydedilen gelişmeleri” takip etmesi ve denetlemesine yöneliktir. Bakanlık, yatırımların çevresel etkilerini önlemeye yönelik denetim görevi yerine, yatırımların gerçekleştirilmesini hedeflemektedir.

Birçok proje ve faaliyet ÇED kapsamından çıkarılmış ya da kapsamı değiştirilmiştir.

Bakanlıkça, ÇED raporu hazırlanması zorunlu faaliyetlerin sayısının artırıldığı iddia edilse de, yönetmelik ekleri incelendiğinde, birçok faaliyetin ÇED sürecinden tamamen çıkarıldığı ve bazı faaliyetlerin ise kapsamının değiştirildiği veya azaltıldığı görülmektedir. Özellikle;

- yeraltı suyu çıkarma ve depolama projeleri,
- akarsu havzaları arasında su aktarma projeleri,
- baraj ve isale hatlarına kurulacak hidroelektrik santralleri,
- atık su arıtma tesislerinin bir bölümü,
- kırma-eleme-yıkama-cevher hazırlama işlemlerinden en az birini yapan tesisler,
- jeotermal kaynağın çıkarılmasıyla ilgili faaliyetlerin tamamı,

ÇED direkt uygulanacak projeler listesinden (EK-1) çıkarılarak “ÇED gerekli değildir” kararı verilebilecek projeler listesine (EK-2) alınmıştır. Ayrıca;

- 200-300 konut arasındaki konut projeleri,
- rekreasyon amaçlı yapılan göletler,
- jeolojik haritalama, karot, kırıntı ve numune alma yöntemleriyle yapılan maden arama projeleri,
- atık su arıtma tesislerinin bir bölümü,
- arazi yüzeyinde çalışma alanında planlanan açık işletmeler ile çalışma alanında açık işletme yöntemi ile kömür çıkarma işlemleri,
- parlayıcı maddelerin üretildiği ve depolandığı tesisler,
- biyokütle atıklarının geri kazanıldığı, yakıldığı ya da bertaraf edildiği tesisler,
- kıyı alanlarında güneşlenme, sportif amaçlı iskeleler ve şamandıraların yapımı,

- denizden alan kazanılması projeleri,

gibi önemli proje ve faaliyetler ÇED kapsamından tamamen çıkarılmıştır. Ayrıca, EK-2 kapsamında düzenlenen “arazilerin yeniden yapılandırılması projeleri”; “1.000 hektar ve üzeri” olarak sınırlandırılmış, alt sınırdaki projelerin çevreye etkileri değerlendirme kapsamına alınmamıştır.

Çevreye büyük ölçüde etki edebilecek ve zarar verebilecek yukarıdaki projelerin, inceleme kapsamı dışında tutulması endişe vericidir. Yönetmelikte getirilen süreci kolaylaştırıcı düzenlemelerle bağlantılı olarak eklerde yapılan bu değişiklikler, sürece takılan birçok projenin önünü açmayı amaçlamaktadır.

Yönetmelik eklerinde ÇED kapsamından çıkarılan veya kapsamı değiştirilen projelerle ilgili olarak; diğer meslek alanlarına giren konuların, TMMOB'ye bağlı ilgili meslek odalarınca değerlendirilmesi gerekmektedir.

Sonuç olarak;

Katılımcı süreçlerden uzak olarak hazırlanan; halk ile birlikte çevre ve meslek örgütlerini süreçten uzaklaştıran, sürecin merkezi elden yatırımcı şirketlerin lehine yürütülmesini önceleyen, çevre ve kıyı alanlarını tehdit ederek yaşanabilir çevre hakkını gasp eden “Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği”nin ilgili düzenlemeleri iptal edilmelidir.

TMMOB MİMARLAR ODASI MERKEZ YÖNETİM KURULU

ÇEVRESEL ETKİ DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ MADDE DEĞERLENDİRMELERİ		
RG: 25 Kasım 2014, 29186	RG: 29 Temmuz 2022, 31907	DEĞERLENDİRME
<p>Amaç MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.</p>	<p>Amaç MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları düzenlemektir.</p>	
<p>Kapsam MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; a) Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ile Proje Tanıtım Dosyasının hangi tür projeler için isteneceği ve içereceği konuları, b) Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları, c) Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamına giren projelerin inşaat, işletme ve işletme sonrası izlenmesi ve denetlenmesini, ç) Çevresel Etki Değerlendirmesi sisteminin, çevre yönetiminde etkin ve yaygın biçimde uygulanabilmesi ve kurumsal yapısının güçlendirilmesi için gerekli eğitim çalışmalarını, kapsar.</p>	<p>Kapsam MADDE 2- (1) Bu Yönetmelik; a) Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu ile Proje Tanıtım Dosyasının hangi tür projeler için isteneceği ve içereceği konuları, b) Çevresel Etki Değerlendirmesi sürecinde uyulacak idari ve teknik usul ve esasları, c) Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamına giren projelerin başvuru, inşaat öncesi, inşaat, işletme ve işletme sonrası izlenmesi, kontrolü ve denetlenmesini, ç) Çevresel Etki Değerlendirmesi sisteminin, çevre yönetiminde etkin ve yaygın biçimde uygulanabilmesi ve kurumsal yapısının güçlendirilmesi için gerekli eğitim çalışmalarını, kapsar.</p>	
<p>Dayanak MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872</p>	<p>Dayanak MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre</p>	

<p>sayılı Çevre Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.</p> <p>Tanımlar ve kısaltmalar MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;</p> <p>a) Bakanlık: Çevre ve Şehircilik Bakanlığını,</p> <p>b) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar: Çevresel Etki Değerlendirmesi Başvuru Dosyası, Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu, Proje Tanıtım Dosyası hazırlamak ve sunmak, “ÇED Olumlu” kararı alan projelerin inşaat dönemine ilişkin izleme ve kontrol çalışmalarına yardımcı olacak raporlamaları yapmak için gerekli şartları taşıyan kurum/kuruluşları,</p> <p>c) Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED): Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları,</p> <p>ç) Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası: Ek-3'te yer alan Genel Format esas alınarak hazırlanan dosyayı,</p> <p>d) Çevresel etki değerlendirmesi genel formatı: Gerçekleştirilmesi planlanan, ek-1 listesinde yer alan projelerin özelliklerini, yerini, olası etkilerini ve öngörülen önlemleri içeren, projeyi genel boyutları ile tanıtan ÇED Başvuru Dosyası hazırlanması sırasında esas alınacak ek-3'teki Genel Formatı,</p> <p>e) Çevresel etki değerlendirmesi raporu: Ek-1 listesinde yer alan veya Bakanlıkça "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gereklidir" kararı verilen bir proje için belirlenen Özel Formata göre hazırlanacak raporu,</p> <p>f) Çevresel etki değerlendirmesi raporu özel formatı: Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporunun hazırlanmasında esas alınmak üzere; Komisyon tarafından projenin önemli çevresel boyutları ile Halkın Katılımı Toplantısındaki görüş ve öneriler göz önüne alınmak suretiyle ek-3'teki Çevresel Etki Değerlendirmesi Genel Formatında belirtilen ana başlıklar altında ele alınması gereken konuları tanımlayan formatı,</p> <p>g) Çevresel etki değerlendirmesi</p>	<p>Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.</p> <p>Tanımlar MADDE 4- (1) Bu Yönetmelikte geçen;</p> <p>a) Anons: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin ÇED süreci hakkında, projeden etkilenecek veya etkilenmesi muhtemel halkın yaşadığı yer/yerlerde, ilgili belediyeler ve muhtarlıklarca yapılan sesli duyuruyu,</p> <p>b) Askıda ilan: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin ÇED süreci hakkında, projeden etkilenecek veya etkilenmesi muhtemel halkın yaşadığı yer/yerlerde, il müdürlüğü, kaymakamlık veya muhtarlık binasında bulunan askı ilan yerlerinde yapılan yazılı duyuruyu,</p> <p>c) Bakanlık: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığını,</p> <p>ç) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar: Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu, proje tanıtım dosyası, proje ilerleme raporu hazırlamak ve sunmak için gerekli şartları taşıyan kurum/kuruluşları,</p> <p>d) Başvuru bedeli: Ek-2'deki listede yer alan projelerin proje bedeline göre, Bakanlıkça belirlenmiş olan ve başvuru sırasında proje sahibi veya yetkilisi tarafından ödendiğine dair ibrazı gereken tutarı,</p> <p>e) Çevresel etki değerlendirmesi (ÇED): Gerçekleştirilmesi planlanan projelerin çevreye olabilecek olumlu ve olumsuz etkilerinin belirlenmesinde, olumsuz yöndeki etkilerin önlenmesi ya da çevreye zarar vermeyecek ölçüde en aza indirilmesi için alınacak önlemlerin, seçilen yer ile teknoloji alternatiflerinin belirlenerek değerlendirilmesinde ve projelerin uygulanmasının izlenmesi ve kontrolünde sürdürülecek çalışmaları,</p> <p>f) Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası: Ek-3'te yer alan genel format esas alınarak hazırlanan dosyayı,</p> <p>g) Çevresel etki değerlendirmesi genel formatı: Gerçekleştirilmesi planlanan ve Ek-1'deki listede yer alan projelerin özelliklerini, yerini, olası etkilerini ve öngörülen önlemleri içeren ve projeyi genel boyutları ile tanıtan ÇED</p>	<p>Tanımlar maddesine eklenen “anons” ve “askıda ilan” ile hangi içeriğe dair duyuru yapılacağı, duyuruların detaylarına dair bilgiler eksiktir. Bu şekilde yapılan duyuruların nasıl denetleneceği belirsizdir. Anonslar belediyeler ve muhtarlıklarca yapılırken; askıda ilanlar belediye panolarında yapılmayacaktır.</p> <p>“Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar” daha öncesinde ÇED olumlu kararı alan projelerin inşaat döneminde de izleme ve kontrole yönelik yardımcı raporlama yaparken artık yalnızca Bakanlık Komisyonunca belirlenen sürelerde proje ilerleme raporu düzenleyecektir. Bu rapor ise izleme ve kontrol amacı taşımayıp, inşaat öncesi ve dönemine ilişkin gelişmeleri içeren bir rapor olarak tanımlanmaktadır.</p> <p>“Halkın katılımı toplantısı” “Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı” olarak değiştirilmiş; projenin kapsam ve özel format belirlenmesinden önce başlayan süreç ÇED sürecinin başlangıcı olarak değiştirilmiştir. ÇED süreci tanımı da değiştirilerek sürecin başvuru ile başladığına yönelik ifadeler kaldırılmıştır. Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı “Paydaş katılım planı” ile belirlenecek etkinlikler şeklinde tanımlanmıştır. Paydaş katılım planı ise proje tanıtımlarını da hazırlayan Bakanlığın yetki verdiği kuruluşlarca hazırlanacaktır.</p> <p>Yeni düzenlemeyle, “Çevresel etki değerlendirmesi inceleme alanı” tanımlanmakta; yapılması planlanan projenin ana ve yardımcı ünitelerinin de içerisinde bulunduğu koordinatlarla sınırlandırılan alan şeklinde tarif edilmektedir. Bu değişiklikte, yalnızca projenin kapladığı alan incelenecek, projenin çevresindeki alanlara etkisi göz ardı edilecektir.</p>
--	---	---

<p>gerekli değildir kararı: Seçme-Elleme Kriterlerine Tabi Projeler hakkında yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,</p> <p>ğ) Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir kararı: Seçme-Elleme Kriterlerine Tabi Projelerin çevresel etkilerinin incelenerek, çevresel etkilerinin daha detaylı incelenmesi amacıyla Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hazırlanmasının gerektiğini belirten Bakanlık kararını,</p> <p>h) Çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı: Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hakkında Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,</p> <p>i) Çevresel etki değerlendirmesi olumsuz kararı: Çevresel Etki Değerlendirmesi Raporu hakkında Komisyonca yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkileri nedeniyle gerçekleştirilmesinde çevre açısından sakınca görüldüğünü belirten Bakanlık kararını,</p> <p>i) Çevresel etki değerlendirmesi süreci: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin çevresel etki değerlendirmesinin yapılması için başvuru ile başlayan; inşaat, işletme ve işletme sonrası çalışmaları kapsayan süreci,</p> <p>j) Çevrimiçi ÇED süreci yönetim sistemi: ÇED sürecindeki iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirileceği sistemi,</p> <p>k) Duyarlı yöreler: Çevresel etkilere karşı biyolojik, fiziksel, ekonomik, sosyal ve kültürel nitelikli özellikleri ile duyarlı olan veya mevcut kirlilik yükü çevre ve halk sağlığını bozucu düzeylere ulaştığı belirlenen yörelerle, ülkemiz mevzuatı ve taraf olunan uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli görülen ve ek-5'te yer alan alanları,</p>	<p>başvuru dosyasının hazırlanması sırasında esas alınacak Ek-3'teki genel formatı,</p> <p>ğ) Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir kararı: Ek-2'deki listede yer alan çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projelerin, çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucunda ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeyde olduğunun belirlenmesi üzerine, projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,</p> <p>h) Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir kararı: Ek-2'deki listede yer alan çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projelerin, incelenmesi ve değerlendirilmesi sonucunda çevresel etki değerlendirmesi raporu hazırlanmasının gerektiğini belirten Bakanlık kararını,</p> <p>i) Çevresel etki değerlendirmesi inceleme alanı: Yapılması planlanan projenin ana ve yardımcı ünitelerinin de içerisinde bulunduğu koordinatlarla sınırlandırılan alanı,</p> <p>i) Çevresel etki değerlendirmesi olumlu kararı: Çevresel etki değerlendirmesi raporu hakkında Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerinin, alınacak önlemler sonucu ilgili mevzuat ve bilimsel esaslara göre kabul edilebilir düzeylerde olduğunun belirlenmesi üzerine projenin gerçekleşmesinde çevre açısından sakınca görülmediğini belirten Bakanlık kararını,</p> <p>j) Çevresel etki değerlendirmesi olumsuz kararı: Çevresel etki değerlendirmesi raporu hakkında Komisyonca yapılan değerlendirmeler dikkate alınarak, projenin çevre üzerindeki muhtemel olumsuz etkileri nedeniyle gerçekleştirilmesinde çevre açısından sakınca görüldüğünü belirten Bakanlık kararını,</p> <p>k) Çevresel etki değerlendirmesi raporu: Ek-1'deki listede yer alan veya Bakanlıkça "Çevresel Etki Değerlendirmesi</p>	
---	---	--

<p>l) Etki: Gerçekleştirilmesi planlanan bir projenin hazırlık, inşaat ve işletme sırasında ya da işletme sonrasında, çevre unsurlarında doğrudan ya da dolaylı olarak, kısa veya uzun dönemde, geçici ya da kalıcı, olumlu ya da olumsuz yönde ortaya çıkması olası değişiklikleri,</p> <p>m) Etki alanı: Gerçekleştirilmesi planlanan bir projenin işletme öncesi, işletilmesi ve işletme sonrasında etkilediği alanı,</p> <p>n) Halk: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları, Türkiye'de ikamet eden yabancılar ile ulusal mevzuat çerçevesinde bir veya daha fazla tüzel kişi veya bu tüzel kişilerin birlik, organizasyon veya grupları,</p> <p>o) Halkın katılımı toplantısı: Kapsam ve Özel Format belirlenmesinden önce, halkı proje hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere yapılan toplantı;</p> <p>ö) İlgili halk: Gerçekleştirilmesi planlanan projeden etkilenen veya etkilenmesi muhtemel olan halkı,</p> <p>p) İzleme ve kontrol: Gerçekleştirilmesi planlanan projeye dair "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı alındıktan sonra, inşaat, işletme ve işletme sonrası dönemine ilişkin kararın verilmesine esas teşkil eden şartlar doğrultusunda yürütülmesinin sağlanması için yapılan çalışmaların bütünü;</p> <p>r) Kapsam ve özel format belirleme: ÇED sürecine tabi projeler için Halkın Katılımı Toplantısından sonra format verme aşamasına kadar yapılacak iş ve işlemleri;</p> <p>s) Komisyon: Proje için verilecek Özel Formatın kapsamını belirlemek ve hazırlanan ÇED Raporunu inceleyip değerlendirmek üzere Bakanlık tarafından kurulan Komisyonu;</p> <p>ş) Proje: Gerçekleştirilmesi planlanan yatırımı,</p> <p>t) Proje tanıtım dosyası: Seçme Eleme Kriterlerine Tabi Projelere, ÇED uygulanmasının gerekli olup olmadığının belirlenmesi amacıyla hazırlanan dosyayı;</p> <p>u) Proje sahibi: Projeyi gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişiyi,</p> <p>ü) Seçme eleme kriterleri: Proje Tanıtım Dosyasının hazırlanmasında esas alınacak ek-4'teki format; ifade eder.</p>	<p>Gereklidir" kararı verilen bir proje için belirlenen özel formata göre hazırlanacak raporu,</p> <p>l) Çevresel etki değerlendirmesi raporu özel formatı: Çevresel etki değerlendirmesi raporunun hazırlanmasında esas alınmak üzere; Komisyon tarafından projenin önemli çevresel boyutları ile halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısındaki görüş ve öneriler göz önüne alınmak suretiyle Ek-3'teki çevresel etki değerlendirmesi genel formatında belirtilen ana başlıklar altında ele alınması gereken konuları tanımlayan formatı,</p> <p>m) Çevresel etki değerlendirmesi süreci: Gerçekleştirilmesi planlanan projenin çevresel etki değerlendirmesinin yapılması için; başvuru, inşaat öncesi, inşaat, işletme ve işletme sonrası çalışmalarını kapsayan süreci,</p> <p>n) Çevrimiçi ÇED süreci yönetim sistemi: ÇED sürecindeki iş ve işlemlerin elektronik ortamda gerçekleştirileceği sistemi,</p> <p>o) Duyarlı yöreler: Çevresel etkilere karşı biyolojik, fiziksel, ekonomik, sosyal ve kültürel nitelikli özellikleri ile duyarlı olan veya mevcut kirlilik yükü çevre ve halk sağlığını bozucu düzeylere ulaştığı belirlenen yörelerle, ülkemiz mevzuatı ve taraf olunan uluslararası sözleşmeler uyarınca korunması gerekli görülen ve Ek-5'te yer alan alanları,</p> <p>ö) Denetim: Gerçekleştirilmesi planlanan projeye dair "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı alındıktan sonra, inşaat öncesi, inşaat, işletme ve işletme sonrası dönemine ilişkin, kararın verilmesine esas teşkil eden şartlar doğrultusunda yürütülüp yürütülmediğinin tespit edilmesine yönelik çalışmaların bütünü;</p> <p>p) Entegre Proje: Bu Yönetmeliğe tabi olan, faaliyet konuları veya işlevleri açısından birbirine bağlı ve tamamlayıcı nitelikteki birden fazla faaliyeti kapsayan projeleri,</p> <p>r) Etki: Gerçekleştirilmesi planlanan bir projenin; hazırlık, inşaat ve işletme sırasında ya da işletme sonrasında, çevre unsurlarında doğrudan ya da dolaylı olarak, kısa</p>	
--	--	--

	<p>veya uzun dönemde, geçici ya da kalıcı, olumlu ya da olumsuz yönde ortaya çıkması olası değişiklikleri,</p> <p>s) Etki alanı: Gerçekleştirilmesi planlanan bir projenin işletme öncesi, işletme döneminde ve işletme sonrasında etkilediği alanı,</p> <p>ş) Halk: Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ile Türkiye'de ikamet eden yabancıları,</p> <p>t) Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı: ÇED sürecinin başlangıcından sonuna kadar, halkı proje hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere paydaş katılım planında detayları belirlenen her türlü etkinliği, (broşür, tanıtıcı film, resmi duyuru, toplantı, bilgilendirme ofisi ve benzeri),</p> <p>u) İlgili halk: Gerçekleştirilmesi planlanan projeden etkilenen veya etkilenmesi muhtemel olan halkı,</p> <p>ü) İl müdürlüğü: Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği İl Müdürlüğünü,</p> <p>v) Kapsam dışı: Niteliği, prosesi, türü, üretim yöntemi vb. itibarıyla, bu Yönetmelikte yer almayan veya bu Yönetmelikte yer almasına rağmen Ek-1 ve Ek-2'deki listelerde belirlenen eşik değerlerin altında planlanan projeleri,</p> <p>y) Kapsam ve özel format belirleme: ÇED sürecine tabi projeler için halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısından sonra format verme aşamasına kadar yapılacak iş ve işlemleri,</p> <p>z) Komisyon: Proje için verilecek özel formatın kapsamını belirlemek ve hazırlanan ÇED raporunu inceleyip değerlendirmek üzere Bakanlık tarafından kurulan Komisyonu,</p> <p>aa) Kümülatif etki değerlendirme: Yapılması planlanan projenin, planlandığı alan ile projeden doğrudan etkilenecek alanlar veya kaynaklar üzerinde oluşturabileceği çevresel risk ve etkilerinin; mevcut, planlanan veya proje ile doğrudan ilgisi olabilecek diğer faaliyetlerle birlikte belirlenmesi ve analiz edilmesini,</p> <p>bb) Mücbir sebep: ÇED Olumlu/ÇED Gereklidir Değildir kararı verilmiş olan projeler için bu Yönetmelikte tanımlanmış olan karar geçerlik süresi içerisinde yatırıma</p>	
--	---	--

	<p>başlanılmasına doğrudan engel teşkil edecek; doğal afet, olağanüstü hal, idari yargı kararları (projenin tamamının yapılmasını etkileyecek şekilde yürütmenin durdurulması/iptal kararı varsa) gibi dıştan gelen fiili bir durumu,</p> <p>cc) Özel format bedeli: Ek-1'deki listede yer alan projelerin proje bedeline göre, Bakanlıkça belirlenmiş olan ve ÇED raporu özel formatı verilebilmesi için proje sahibi veya yetkilisi tarafından ödendiğine dair ibrazı gereken tutarı,</p> <p>çç) Paydaş katılım planı: Planlanan projenin tüm aşamalarında, projeden etkilenebilecek veya projeyi etkileyebilecek ya da proje ile ilgisi olabilecek tüzel/gerçek kişilerle (paydaşlarla) ne şekilde, hangi yöntemler ve araçlar kullanılarak iletişim kurulacağı ve bilgilendirme yapılacağı açıkladığı planı,</p> <p>dd) Proje: Gerçekleştirilmesi planlanan yatırımı,</p> <p>ee) Proje bedeli: Proje kapsamında, fiili olarak sahada yapılacak ünitelerin/tesislerin asgari yatırım tutarını (Arazi edinimi, saha düzenlemesi, bina-inşaat giderleri, makine-ekipman ile teçhizat giderleri, kurulum maliyetleri ve benzeri),</p> <p>ff) Proje ilerleme raporu: ÇED Olumlu kararı alındıktan sonra, komisyonca belirlenen periyotlarda yatırımın inşaat öncesine ve inşaat dönemine ilişkin kaydedilen gelişmeleri içeren raporu,</p> <p>gg) Proje sahibi: Projeyi gerçekleştirecek gerçek veya tüzel kişiyi,</p> <p>ğğ) Proje tanıtım dosyası: Çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projeler için Ek-4'te yer alan genel format esas alınarak hazırlanan dosyayı,</p> <p>hh) Yatırıma başlama: Yapılması planlanan proje için alınmış olan ÇED Olumlu/ÇED Gerekli Değildir kararı sonrasında, karara konu projede yer alan ana veya yardımcı ünitelerinin, mer'i mevzuat kapsamında gerekli izinleri alındıktan sonra inşaat faaliyetlerine başlanılmasını veya üretime geçilmesini,</p> <p>ıı) Yatırım süreci izleme: Gerçekleştirilmesi planlanan projeye dair "Çevresel Etki Değerlendirmesi</p>	
--	---	--

	Olumlu" kararı alındıktan sonra, proje ilerleme raporuna göre yapılan değerlendirmeleri, ifade eder.	
<p>Yetki MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğe tabi projeler hakkında "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz", "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararının verilmesi konusundaki yetkisini, sınırlarını belirleyerek yetki genişliği esasına göre Valiliklere devredebilir.</p>	<p>Yetki MADDE 5- (1) Bu Yönetmeliğe tabi projeler hakkında "ÇED Olumlu", "ÇED Olumsuz", "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararlarını verme yetkisi Bakanlığa aittir. Ancak Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararının verilmesi konusundaki yetkisini, sınırlarını belirleyerek il müdürlüğüne devredebilir.</p> <p>(2) Bu Yönetmelik hükümlerine göre karar (ÇED Olumlu/ÇED Gerekli Değildir) tesis edilmeden önce;</p> <p>a) Projenin gerçekleştirilmesinin ilgili mevzuat bakımından uygun olmadığı tespit edilirse, ÇED süreci aşamasına bakılmaksızın sonlandırılır. ÇED sürecinin sonlandırıldığı Bakanlık ve il müdürlüğü internet sayfasından ilan edilir.</p> <p>b) Proje sahibi veya yetkili temsilcisinin talep etmesi halinde ÇED süreci, aşamasına bakılmaksızın sonlandırılır. ÇED sürecinin sonlandırıldığı Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasından ilan edilir.</p>	<p>Bakanlığın ÇED gereklidir veya değildir kararı verilmesine yönelik yetkisini Valiliklere devredebileceğine yönelik düzenleme değiştirilerek ÇŞB İl Müdürlükleri olarak düzenlenmiş. Buna göre ÇED sürecinde yalnızca Bakanlık merkez ve taşra teşkilatı yetkili olacaktır.</p> <p>Yapılan değişiklikle, ÇED sürecinde yerel yönetimler devre dışı bırakılarak, doğrudan Bakanlığın tekelini üzerinden ilerleyen bir sürece doğru geçilmektedir.</p>
<p>Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlama yükümlülüğü MADDE 6 –(1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek veya tüzel kişiler; Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeleri için; ÇED Başvuru Dosyasını, ÇED Raporunu, Seçme—Eleme—Kriterleri uygulanacak projeler için ise Proje Tanıtım Dosyasını, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara hazırlamak, ilgili makama sunulmasını sağlamak ve proje kapsamında verdikleri taahhütlere uymakla yükümlüdürler.</p> <p>(2) Kamu kurum/kuruluşları, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi sürecinde proje sahiplerinin veya Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların isteyeceği konuya ilişkin her türlü bilgi, doküman ve görüşü vermekle yükümlüdürler.</p> <p>(3) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi başvuru dosyası, çevresel etki değerlendirmesi raporu veya proje tanıtım dosyası hazırlama yükümlülüğü MADDE 6- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki bir projeyi gerçekleştirmeyi planlayan gerçek veya tüzel kişiler; Çevresel Etki Değerlendirmesine tabi projeleri için; ÇED Başvuru Dosyasını ve ÇED Raporunu, Çevresel Etkileri Ön İnceleme ve Değerlendirmeye Tabi Projeleri için de Proje Tanıtım Dosyasını, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlara hazırlamak, ilgili makama sunulmasını sağlamak ve proje kapsamında verdikleri taahhütlere uymakla yükümlüdürler.</p> <p>(2) Kamu kurum/kuruluşları, bu Yönetmelik hükümlerinin yerine getirilmesi sürecinde proje sahiplerinin veya Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşların isteyeceği konuya</p>	<p>ÇED Olumlu veya Gerekli Değildir kararı alınmamış projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemeyeceği düzenlenmiş olmasına karşın yeni eklenen ifade ile bu başvuruların yapılmasının önü açılmıştır.</p>

<p>"Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez.</p> <p>(4) Bu Yönetmelik hükümlerine göre karar tesis edilmeden önce, projenin gerçekleştirilmesinin mevzuat bakımından uygun olmadığına tespiti halinde, aşamasına bakılmaksızın süreç sonlandırılır.</p>	<p>ilişkin her türlü bilgi, doküman ve görüşü vermekle yükümlüdürler.</p> <p>(3) Bu Yönetmeliğe tabi projeler için "Çevresel Etki Değerlendirmesi Olumlu" kararı veya "Çevresel Etki Değerlendirmesi Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça bu projelerle ilgili teşvik, onay, izin, yapı ve kullanım ruhsatı verilemez, proje için yatırıma başlanamaz ve ihale edilemez. Ancak bu durum söz konusu teşvik, onay, izin ve ruhsat süreçlerine başvurulmasına engel teşkil etmez.</p>	
<p>Çevresel etki değerlendirmesine tabi projeler</p> <p>MADDE 7 – (1) Bu Yönetmeliğin; a) Ek-1 listesinde yer alan projelere, b) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere, c) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi ek-1 listesinde belirtilen eşik değer veya üzerinde olan projelere, ÇED Raporu hazırlanması zorunludur.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi uygulanacak projeler</p> <p>MADDE 7- (1) Bu Yönetmeliğin; a) Ek-1'deki listede yer alan projelere, b) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projelere, c) Kapsam dışı değerlendirilen veya kanunen muafiyeti bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya alan genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesinin Ek-1'deki listede yer aldığı projelere, ÇED raporu hazırlanması zorunludur.</p>	
<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu</p> <p>MADDE 8 – (1) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar ek-3'te yer alan ÇED Genel Formatı esas alınarak hazırlanan ÇED Başvuru Dosyasını ve proje sahibi tarafından yetkilendirildiğine dair vekâletname ve imza sirkülerini Bakanlığa sunar.</p> <p>(2) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projeler için, bu karar, ÇED Başvuru Dosyası ve proje sahibi tarafından yetkilendirildiğine dair vekâletname ile imza sirküleri, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından Bakanlığa sunulur.</p> <p>(3) Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri uygunluk bakımından inceler. Bu işlemler beş (5) iş günü içinde tamamlanır. Ek-3'te yer alan ÇED Genel Formatına uygun ÇED Başvuru Dosyası tamamlanmak üzere iade edilir. Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar eksikliklerini tamamlayıp ÇED Başvuru</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi sürecinin başlatılması ve komisyonun kuruluşu</p> <p>MADDE 8- (1) 7 nci maddede tanımlanmış projeler ile ilgili olarak; proje sahibi tarafından vekâleten yetkilendirilen ve Bakanlıkça verilmiş yeterli belge bulunan kurum/kuruluşlar, Ek-3'te yer alan ÇED genel formatı esas alınarak hazırlanmış ÇED başvuru dosyasını Bakanlığa sunar.</p> <p>(2) Bakanlık, başvuru dosyasındaki bilgi ve belgeleri genel formata uygunluk bakımından inceler. Bu işlemler 5 iş günü içinde tamamlanır. Ek-3'te yer alan ÇED genel formatına uygun hazırlanmadığı anlaşılan ÇED başvuru dosyası, eksiklikleri tamamlanmak üzere iade edilir. İade edilen ÇED başvuru dosyası 1 ay içinde yeniden sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(3) İnceleme sonucunda, başvuru dosyasının Ek-3'te yer alan</p>	<p>3.fıkıradaki yapılan değişikliklerle; ÇED süreci devam eden bir proje için süreç tamamlanmadan Bakanlıkça belirlenen Komisyon üyelerine ek yapılabileceği veya mevcut üyelerin çıkarılabileceği düzenlenmiştir. Bu da Komisyonca yapılan inceleme tamamlanmadan, istenilen sonuca göre Komisyon yapısının değiştirilebileceği anlamına gelmektedir.</p> <p>6.fıkıradaki getirilen değişikliklerle; üniversiteler, enstitüler, araştırma ve uzman kuruluşları, meslek odaları, sendikalar, birlikler, sivil toplum örgütlerinin Komisyon toplantılarına üye olarak çağrılabilmesine dair düzenlemeye ek olarak "komisyona dahil edilebilecekleri" düzenlenmiştir. 3.fıkıradaki değişikliklerle birlikte değerlendirildiğinde, Komisyon yapısının değiştirilmesinde talep edilen sonuca göre hareket edilebileceği anlaşılmaktadır.</p>

<p>Dosyasını yeniden Bakanlığa sunar.</p> <p>(4) İnceleme sonucunda başvuru dosyasının ek-3'te yer alan ÇED Genel Formatına uygun hazırlandığına karar verilmesi halinde, Bakanlık tarafından başvuru dosyasındaki bilgiler dikkate alınarak, ilgili kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, Bakanlık yetkilileri, proje sahibi ve Bakanlığa yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan oluşan bir Komisyon kurulur.</p> <p>(5) Proje ile ilgili olarak başvurunun yapıldığını, ÇED sürecinin başladığını, ÇED Başvuru Dosyasının halkın görüşüne açıldığını ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin Valiliğe veya Bakanlığa verilebileceği Bakanlık ve Valilik tarafından anons, askıda ilan, internet vb. şekilde halka duyurulur.</p> <p>(6) Bakanlık, Halkın Katılımı Toplantısı ve kapsam belirleme için görüş verme tarihini belirten bir yazıyı ve ek-3'te yer alan Genel Format doğrultusunda hazırlanmış ÇED Başvuru Dosyasını, Komisyon üyelerine gönderir.</p> <p>(7) Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özelliklerini de dikkate alarak, üniversiteler, enstitüler, araştırma ve uzman kuruluşları, meslek odaları, sendikalar, birlikler, sivil toplum örgütlerinden temsilcileri de Komisyon toplantılarına üye olarak çağırabilir.</p> <p>(8) Komisyonunda kurum ve kuruluş temsilcisi olarak görev yapan üyelerin, yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip olmaları ve temsil ettikleri kurum/kuruluşların görev alanlarıyla sınırlı olmak üzere görüş vermeye yetkili kılınmış olmaları esastır.</p>	<p>genel formata uygun hazırlandığına karar verilmesi halinde, Bakanlık tarafından başvuru dosyasındaki bilgiler dikkate alınarak, ilgili kamu kurum ve kuruluşları ile Bakanlık yetkililerinden oluşan bir Komisyon kurulur. ÇED süreci içerisinde gerek görülmesi halinde komisyona üye eklenebilir veya çıkarılabilir.</p> <p>(4) Proje ile ilgili olarak başvurunun yapıldığı, ÇED sürecinin başladığı, ÇED başvuru dosyasının halkın görüşüne açıldığı ve ÇED süreci tamamlanana kadar projeye ilişkin görüş ve önerilerin il müdürlüğüne veya Bakanlığa verilebileceğine dair duyuru, Bakanlık ve il müdürlüğü internet sayfasında ilan edilir. Ayrıca askıda ilan, anons ve benzeri şekilde de halka duyurulabilir.</p> <p>(5) Bakanlık, halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı amacıyla yapılacak toplantının tarihini ve ÇED raporu özel formatının belirlenmesi için görüş verilmesi gereken nihai tarihi belirten bir yazıyı komisyon üyelerine gönderir. Ek-3'te yer alan genel format doğrultusunda hazırlanmış ÇED başvuru dosyası Komisyon üyelerine gönderilir.</p> <p>(6) Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde, projenin konusu, türü ve proje için belirlenen yerin özelliklerini de dikkate alarak; üniversiteler, enstitüler, araştırma ve uzman kuruluşları, meslek odaları, sendikalar, birlikler, sivil toplum örgütlerini de komisyona dâhil edebilir ve toplantılarına üye olarak çağırabilir.</p> <p>(7) Komisyonunda kurum ve kuruluş temsilcisi olarak görev yapan üyelerin, yeterli mesleki bilgi ve deneyime sahip olmaları ve temsil ettikleri kurum/kuruluşların görev alanlarıyla sınırlı olmak üzere görüş vermeye yetkili kılınmış olmaları esastır.</p>	<p>Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısı olarak tariflenen toplantılara; proje sahipleri ve yetkilendirilen kuruluşlara ek olarak proje paydaşlarının da katılımının sağlanacağı anlaşılmaktadır. Toplantılarda görüş öneri ve itirazların iletilmesinin kısıtlanacağı düşünülmektedir.</p> <p>Komisyon üyelerinin kapsam</p>
<p>Halkın katılımı toplantısı</p> <p>MADDE 9 – (1) Halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere; Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar ve proje sahibinin katılımı ile Bakanlıkça belirlenen tarihte, projeden en çok etkilenmesi beklenen ilgili halkın kolaylıkla ulaşabileceği Valilikçe belirlenen merkezi bir yer ve saatte Halkın Katılımı Toplantısı düzenlenir.</p> <p>a) Bakanlıkça yeterlik</p>	<p>Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısı</p> <p>MADDE 9-(1) Halkı yatırım hakkında bilgilendirmek, projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere; Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar ve proje sahibinin katılımı ile Bakanlıkça belirlenen tarihte, projeden en çok etkilenmesi beklenen ilgili halkın kolaylıkla ulaşabileceği il müdürlüğü tarafından</p>	<p>Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısı olarak tariflenen toplantılara; proje sahipleri ve yetkilendirilen kuruluşlara ek olarak proje paydaşlarının da katılımının sağlanacağı anlaşılmaktadır. Toplantılarda görüş öneri ve itirazların iletilmesinin kısıtlanacağı düşünülmektedir.</p> <p>Komisyon üyelerinin kapsam</p>

<p>verilmiş kurum/kuruluşlar toplantı tarihini, saatini, yerini ve konusunu belirten bir ilanı; projenin gerçekleştirileceği yörede yayınlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az on (10) takvim günü önce yayımlar.</p> <p>b) Halkın Katılımı Toplantısı, Çevre ve Şehircilik İl Müdürünün veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapılır. Toplantıda; halkın, proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş, soru ve önerilerinin alınması sağlanır. Başkan, katılımcılardan görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Toplantı tutanağı, bir sureti Valilikte kalmak üzere Bakanlığa gönderilir.</p> <p>(2) Valilik, Halkın Katılımı Toplantısı ile halkın görüş ve önerilerini bildirebileceği süreç ile ilgili zamanlama takvimini ve iletişim bilgilerini halka duyurur. Halkın görüş ve önerileri, zamanlama takvimi içerisinde Komisyona sunulur.</p> <p>(3) Komisyon üyeleri, kapsam belirlemesi öncesinde proje uygulama yerini inceleyebilir, kendilerine iletilen tarihe göre Halkın Katılımı Toplantısına katılabilirler.</p> <p>(4) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından halkı bilgilendirmek amacıyla broşür dağıtmak, anket, seminer gibi çalışmalar Halkın Katılımı Toplantısından önce yapılabilir veya internet sitesinden yayımlanabilir.</p>	<p>belirlenen merkezi bir yer ve saatte halkın bilgilendirilmesi ve süreç katılımı toplantısı düzenlenir.</p> <p>(2) Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar toplantı tarihini, saatini, yerini ve konusunu belirten bir ilanı; projenin gerçekleştirileceği yörede yayımlanan yerel süreli yayın ile birlikte yaygın süreli yayın olarak tanımlanan bir gazetede toplantı tarihinden en az 10 takvim günü önce yayımlar.</p> <p>(3) Halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısı, il müdürünün veya görevlendireceği bir yetkilinin başkanlığında yapılır. Toplantıda halkın; proje hakkında bilgilendirilmesi, görüş, öneri ve sorularının alınması sağlanır. Halk tarafından dile getirilen görüş, öneri ve itirazlar toplantı hakkında düzenlenecek tutanakta belirtilir. Toplantı başkanı, katılımcılardan görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Toplantı tutanağı, bir sureti il müdürlüğünde kalmak üzere Bakanlığa gönderilir.</p> <p>(4) Komisyon üyeleri, özel format belirleme öncesinde, projenin planlandığı alanı inceleyebilir, bildirilen tarihte düzenlenecek halkın bilgilendirilmesi ve sürece katılımı toplantısına katılabilirler.</p> <p>(5) Halkı, proje ve etkileri hakkında bilgilendirmek, halkın projeye ilişkin görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlıkça yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından paydaş katılım planı (PKP) hazırlanır. Hazırlanan paydaş katılım planı ÇED başvuru dosyası ekinde sunulur. Bakanlık gerekli gördüğü durumlarda, yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan halkın bilgilendirilmesine yönelik olarak ÇED süreci boyunca; bilgilendirici broşür dağıtılması, anket, seminer gibi çalışmalar yapılması veya proje ile ilgili internet sitesi hazırlanarak bilgi paylaşılması gibi ilave çalışmalar yapmasını da isteyebilir. Ayrıca Bakanlık tarafından talep edilmesi halinde ÇED süreci içerisinde bu plan güncellenir.</p>	<p>belirlenmesi, "özet format" belirleme şeklinde değiştirilmiştir.</p>
<p>Komisyonun, kapsam ve özel format belirlemesi</p> <p>MADDE 10 – (1) Komisyon üyesi kurum/kuruluşların görüş ve önerileri ile halktan gelen görüş ve öneriler doğrultusunda Bakanlıkça ÇED</p>	<p>Çevresel etki değerlendirilmesi raporu özel formatının belirlenmesi</p> <p>MADDE 10- (1) Komisyon üyesi kurum/kuruluşların görüş ve önerileri ile halktan gelen görüş ve</p>	<p>Maddede getirilen değişikliklerle ÇED süreçlerinin hızlandırılması ve yatırımların kısa sürede başlaması planlanmaktadır. Bu da projelerin incelenmesine dair eksikliklere, bilgilendirme süreçlerinin</p>

<p>Raporu Özel Formatı hazırlanır.</p> <p>(2) Komisyon tarafından belirlenen Özel Format, Bakanlık tarafından belirlenen Özel Format Bedelinin bu maddede belirlenen süre içerisinde ödenmesi mukabilinde verilir. Halkın Katılımı Toplantısı/Toplantılarının tamamlanmasından itibaren Format Bedeli, üç (3) ay içerisinde yatırılmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(3) Format Bedelinin yatırılmasından sonra, Bakanlıkça yedi (7) iş günü içerisinde Özel Format verilir.</p> <p>(4) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar Özel Formatın veriliş tarihinden itibaren on sekiz (18) ay içinde ÇED Raporunu Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. Bu süre içinde ÇED Raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.</p>	<p>öneriler doğrultusunda Bakanlıkça ÇED raporu özel formatı hazırlanır.</p> <p>(2) ÇED raporu özel formatı, özel format bedelinin ödenmesi mukabilinde verilir. Özel format bedeli, format için Bakanlık tarafından komisyon üyelerine yazılı olarak bildirilen son görüş verme tarihinden itibaren 1 ay içerisinde yatırılmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(3) Format bedelinin yatırılmasından sonra, Bakanlıkça 7 iş günü içerisinde özel format verilir.</p> <p>(4) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar özel formatın veriliş tarihinden itibaren 12 ay içinde ÇED raporunu Bakanlığa sunmakla yükümlüdür. Talep edilmesi durumunda 6 ay ek süre verilir. Bu süre içinde ÇED raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.</p>	<p>kısaltılmasına neden olacaktır.</p> <p>9. maddedeki düzenlemeye bağlı olarak, "Komisyon kapsam belirlemesi", "özet format belirleme" şeklinde değiştirilmiştir.</p>
<p>Çevresel etki değerlendirmesi raporunun bakanlığa sunulması</p> <p>MADDE 11 – (1) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanan ÇED Raporu Bakanlığa sunulur. ÇED Raporunun Özel Formatına uygunluğu ve belirlenen çalışma grubunda yer alması gereken meslek uzmanlarıncı hazırlanıp hazırlanmadığı hakkındaki inceleme Bakanlık tarafından beş (5) iş günü içinde sonuçlandırılır. ÇED Raporunun Özel Formatına uygun olmadığı ve/veya belirlenen çalışma grubunca hazırlanmadığının anlaşılması halinde, bu hususların yerine getirilmesi için ÇED Raporu iade edilir. İade edilen ÇED raporunun üç (3) ay içinde Bakanlığa sunulmaması veya yapılan düzeltmenin yeterli görülmediği durumda ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(2) Bakanlıkça ÇED Raporu Özel Formatına uygun hazırlandığı tespit edilen ÇED Raporu, inceleme ve değerlendirme toplantısının tarihi ve yerini belirten bir yazı ile Komisyon üyelerine gönderilir.</p> <p>(3) Proje ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin başladığı ve ÇED Raporunun halkın görüşüne açıldığı Bakanlık ve Valilik tarafından anons, askıda ilan, internet vb. şekilde halka duyurulur.</p> <p>(4) ÇED Raporunu incelemek isteyenler, duyuru tarihinden itibaren rapor nihai edilene kadar raporu inceleyerek proje hakkında Bakanlığa veya Valiliğe görüş bildirebilirler. Valiliğe bildirilen</p>	<p>Çevresel etki değerlendirme raporunun Bakanlığa sunulması</p> <p>MADDE 11- (1) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından hazırlanan ÇED raporu Bakanlığa sunulur. ÇED raporunun özel formatına uygunluğu ve belirlenen çalışma grubunda yer alması gereken meslek uzmanlarıncı hazırlanıp hazırlanmadığı hakkındaki inceleme Bakanlık tarafından 7 iş günü içinde sonuçlandırılır. ÇED raporunun özel formatına uygun olmadığı ve/veya belirlenen çalışma grubunca hazırlanmadığının anlaşılması halinde ÇED raporu iade edilir. İade edilen ÇED raporunun eksiklikleri tamamlanarak 30 takvim günü içerisinde Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Süresi içerisinde sunulmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır. ÇED raporunun tamamlanması için verilen 30 takvim günlük süre yetkili müşavir firmaların kullanacağı toplam süreyi ifade eder.</p> <p>(2) Bakanlıkça verilen özel formata uygun hazırlandığı tespit edilen ÇED raporu hakkında görüşlerinin alınması amacıyla, toplantı tarihini ve yerini belirten bir yazı ile komisyon üyeleri inceleme ve değerlendirme komisyonu toplantısına davet edilir. Bakanlığa sunulan ÇED raporu, komisyon üyelerine gönderilir.</p> <p>(3) Proje ile ilgili inceleme değerlendirme sürecinin başladığı ve</p>	<p>Madde değişikliği ile ÇED raporunda eksiklik ve uygun olmayan kısımların tamamlanması için tanınan süre 3 aydan 30 takvim gününe indirilmiştir. Maddede getirilen değişikliklerle ÇED süreçlerinin hızlandırılması ve yatırımların kısa sürede başlaması planlanmaktadır.</p>

<p>görüşler Bakanlığa iletilir. Bu görüşler Komisyon tarafından dikkate alınır ve Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından ÇED Raporuna yansıtılır.</p>	<p>ÇED raporunun halkın görüşüne açıldığı, Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasından ilan edilir. Ayrıca askıda ilan veya anons yoluyla da halka duyurulur.</p> <p>(4) İlgililer, ÇED raporunu ilan edilmesinden itibaren rapor hakkında görüş ve önerilerini Bakanlığa veya il müdürlüğüne bildirebilirler. İl müdürlüğüne bildirilen görüşler Bakanlığa iletilir. Bu görüşler komisyon tarafından dikkate alınır ve Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından son şekli verilen ÇED raporuna yansıtılır.</p>	
<p>Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi</p> <p>MADDE 12 – (1) Komisyon ÇED Raporunu, ilk inceleme değerlendirme toplantısından itibaren on (10) iş günü içinde inceler ve değerlendirir.</p> <p>(2) Komisyon, salt çoğunluk ile toplanır. Komisyon üyeleri, temsil ettikleri merkezi ve yerel kurum/kuruluşları ilgilendiren konulardaki yetki, görev ve sorumlulukları çerçevesinde görevlendirilirler; kurum/kuruluşları adına görüş bildirirler. Komisyon başkanı, üyelere görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Yazılı görüş veren kurum temsilcilerinin sonraki toplantılara katılmamaya ilişkin istemleri Komisyon başkanınca değerlendirilir.</p> <p>(3) Komisyon, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesini, araç gereç sağlamasını, konusu itibarıyla Bakanlıkça ya da Bakanlıkça yeterli verilmiş özel veya kamuya ait kurum/kuruluşların laboratuvarlarınca analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya</p>	<p>Komisyonun çalışma usulü ve çevresel etki değerlendirmesi raporunun incelenmesi</p> <p>MADDE 12- (1) İnceleme ve Değerlendirme Komisyonu, toplantı günü ve saatine kadar görüşünü yazılı olarak bildiren üyeler dâhil salt çoğunluk ile toplanır. Komisyon üyeleri, temsil ettikleri kurum/kuruluşu ilgilendiren konulardaki yetki, görev ve sorumlulukları çerçevesinde görevlendirilirler ve kurum/kuruluşları adına görüş bildirirler. Komisyon başkanı toplantıda üyelere görüşlerini yazılı olarak vermelerini isteyebilir. Yazılı görüş veren kurum/kuruluş temsilcilerinin sonraki toplantılara katılmamaya ilişkin istemleri Komisyon başkanınca değerlendirilir.</p> <p>(2) İnceleme değerlendirme toplantı tarihinden itibaren 30 takvim günü içerisinde görüş bildirmeyen kurum/kuruluşun görüşü olumlu kabul edilir. Görüş bildirmek için ilave süreye ihtiyaç duyulması halinde talep ilgili komisyon üyesi tarafından yazılı olarak Bakanlığa iletilir. Kurum/kuruluşların ilave süre talepleri Bakanlık tarafından dikkate alınır.</p> <p>(3) Proje sahibi ile Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar, komisyon üyelerini bilgilendirmek için toplantıda hazır bulunurlar. Gerekli hallerde komisyon toplantıları elektronik ortamda video konferans ve benzeri yöntemle de yapılabilir. Toplantının düzenlenme şekli komisyon üyelerine gönderilen davet yazısında belirtilir.</p> <p>(4) Komisyon, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi</p>	<p>Maddede getirilen değişiklikte komisyonda olup temsil edilen kuruluş adına görüş bildirilmemesi halinde, 30 gün sonra görüş olumlu kabul edilecektir. Görüş verecek kurumlara getirilen süre kısıtlaması ile süreç hızlandırılarak olumsuz görüşlerin önüne geçilmesinin hedeflendiği düşünülmektedir.</p> <p>Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşların süreci durdurulan projelerde eksiklikleri tamamlayabileceği ve düzeltmeleri yapabileceği süre; önceki düzenlemede mevcut değilken, yeni düzenlemede 12 ay olarak belirlenmiştir.</p> <p>Komisyon toplantılarının, Bakanlık tarafından elektronik ortamda yapılabileceği düzenlenmektedir. Online komisyon toplantılarında, katılımcıların görüşlerini sağlıklı olarak aktaramayacağı öngörülmektedir.</p>

<p>yaptırmasını isteyebilir.</p> <p>(4) Su, toprak ve benzeri analizlerde, tartışmalı durum olması halinde şahit numuneye başvurulabilir. Bu işlemlerin sonuçlarını Bakanlıkça yeterli kurum/kuruluşlar Bakanlığa sunmakla yükümlüdürler.</p> <p>(5) Komisyon gerekli görürse, görevlendireceği üyeleri aracılığı ile projenin gerçekleştirilmesi planlanan yerde ve benzer tesislerde inceleme yapabilir.</p> <p>(6) ÇED Raporunda önemli eksiklik ve yanlışların görülmesi durumunda Komisyon, bunların giderilmesini Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlardan veya ilgili kurumlardan ister. Bu durumda, inceleme değerlendirme süreci durdurulur. Eksiklikler tamamlanmadan veya gerekli düzeltmeler yapılmadan Komisyon çalışmalarına devam edilmez.</p> <p>(7) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşların ÇED Raporunda gerekli görülen düzeltmeleri yapıp yeniden Bakanlığa sunmasından sonra; Komisyon, Bakanlıkça toplantıya çağırılır. Toplantının yapılması ile birlikte inceleme değerlendirme süreci kaldığı yerden işlemeye başlar.</p> <p>(8) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlardan ÇED Raporunda değişiklik yapması en çok iki (2) kez istenebilir. Yapılan düzeltme Komisyonca yeterli görülmez ise durum bir tutanakla belirlenir ve projenin ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(9) Komisyon tarafından, inceleme değerlendirme toplantıları sırasında;</p> <p>a) ÇED Raporu ve eklerinin yeterli ve uygun olup olmadığı,</p> <p>b) Projenin çevreye olabilecek etkilerinin kapsamlı bir şekilde incelenip incelenmediği,</p> <p>c) Çevreye olabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi için gerekli önlemlerin yer alıp almadığı,</p> <p>ç) Halkın Katılımı Toplantısı ve süreç içerisinde gelen görüş ve önerilere çözüm getirilip getirilmediğine ilişkin inceleme ve değerlendirmeler yapılır.</p> <p>(10) Komisyon çalışmalarını ve değerlendirmelerini tutanak altına alır ve sonuçlandırır.</p>	<p>vermesini, araç gereç sağlamasını, konusu itibarıyla Bakanlıkça ya da Bakanlıkça yeterli verilmiş özel veya kamuya ait kurum/kuruluşların laboratuvarlarıncaya analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir.</p> <p>(5) Su, toprak ve benzeri analizlerde, tartışmalı durum olması halinde şahit numuneye başvurulabilir. Bu işlemlerin sonuçlarını Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar Bakanlığa sunmakla yükümlüdürler.</p> <p>(6) Komisyon gerekli görürse, görevlendireceği üyeleri aracılığı ile projenin gerçekleştirilmesi planlanan yerde ve benzer tesislerde inceleme yapabilir.</p> <p>(7) ÇED raporunda önemli eksiklik ve yanlışların görülmesi durumunda Komisyon, bunların giderilmesini Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlardan veya ilgili kurumlardan ister. Bu durumda, inceleme ve değerlendirme süreci durdurulur. Eksiklikler tamamlanmadan veya gerekli düzeltmeler yapılmadan Komisyon çalışmalarına devam edilmez.</p> <p>(8) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar süreci durdurulan projelerde 12 ay içerisinde eksiklikleri tamamlamak veya gerekli düzeltmeleri yapmakla yükümlüdür. Gereçekleri belirtilerek talep edilmesi durumunda en fazla 6 ay ek süre verilir. Bu süreler içinde ÇED raporu sunulmaz ise ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(9) Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşların ÇED raporunda gerekli görülen düzeltmeleri yapıp yeniden Bakanlığa sunmasından sonra; Komisyon toplantıya çağırılır. Toplantının yapılması ile birlikte inceleme ve değerlendirme süreci kaldığı yerden işlemeye başlar.</p> <p>(10) Birinci toplantıda ÇED süreci durdurulmuş olan ve dokuzuncu fıkradaki şartları sağlayarak süreci kaldığı yerden tekrar başlatılan projelerde;</p> <p>a) ÇED raporu içerisinde yapılan düzeltmenin Komisyonun ikinci toplantısında yeterli bulunmaması halinde süreç durdurma işlemi 1 kez daha yapılabilir. İkinci süreç durdurma işleminden sonra eksiklikleri tamamlanmış ÇED raporunun 3 ay</p>	
--	--	--

	<p>içerisinde Bakanlığa sunulması gerekmektedir. Sunulmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>b) İkinci süreç durdurma işleminden sonra (a) bendinde verilen sürede ÇED raporunun Bakanlığa sunulması halinde, istenilen çalışmaların yapılıp yapılmadığının tespiti için son kez (üçüncü kez) komisyon üyeleri toplantıya çağrılır. Bu durumda yapılacak komisyon toplantısında raporda yapılan düzeltmelerin yeterli bulunması halinde ÇED raporuna son şekli verilir. Yeterli bulunmaması halinde yeni bir komisyon toplantısı yapılmayacağı tutanak altına alınır ve ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(11) Komisyon tarafından, inceleme ve değerlendirme toplantıları sırasında;</p> <p>a) ÇED Raporu ve eklerinin yeterli ve uygun olup olmadığına,</p> <p>b) Yapılan incelemelerin, hesaplamaların ve değerlendirmelerin yeterli düzeyde veri, bilgi ve belgeye dayandırılıp dayandırılmadığına,</p> <p>c) Projenin çevreye olabilecek etkilerinin kapsamlı bir şekilde incelenip incelenmediğine,</p> <p>ç) Çevreye olabilecek olumsuz etkilerin giderilmesi için gerekli önlemlerin yer alıp alınmadığına,</p> <p>d) Halktan gelen görüş ve önerilere çözüm getirilip getirilmediğine,</p> <p>ilişkin inceleme ve değerlendirmeler yapılır.</p> <p>(12) Fiziki ortamda katılım ile gerçekleştirilen toplantılarda, toplantı sonucunu belirten tutanak Bakanlık tarafından düzenlenir ve komisyon üyeleri tarafından imza altına alınır. Toplantının video konferans ve benzeri yöntemler ile elektronik ortamda yapılması halinde ise; yazılı görüş bildiren veya uzaktan erişim ile katılım sağlayan kurum/kuruluşları ve toplantı sonucunu belirten tutanak Bakanlık tarafından düzenlenir.</p>	
<p>Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen çevresel etki değerlendirmesi raporu ve ilgili dokümanların bakanlığa sunulması</p> <p>MADDE 13 – (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED Raporu, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından</p>	<p>Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen çevresel etki değerlendirmesi raporu ve ilgili dokümanların Bakanlığa sunulması</p> <p>MADDE 13- (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED raporu, Bakanlıkça yeterli</p>	

<p>inceleme değerlendirme toplantılarının sona erdirilmesinden sonraki on (10) takvim günü içinde Bakanlığa sunulur.</p>	<p>verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından inceleme ve değerlendirme toplantılarının sona erdirilmesinden sonraki 10 takvim günü içinde Bakanlığa sunulur. Sunulan raporda eksiklik tespit edilmesi durumunda rapor iade edilir. İade edilen rapordaki eksikliklerin iade tarihinden itibaren 90 takvim günü içerisinde tamamlanmaması halinde ÇED süreci sonlandırılır. Son şekli verilen ÇED raporunun tamamlanması için verilen 90 takvim günlük süre yetkili müşavir firmaların kullanacağı toplam süreyi ifade eder.</p>	
<p>Çevresel etki değerlendirmesi olumlu veya çevresel etki değerlendirmesi olumsuz karar</p> <p>MADDE 14 – (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED Raporu, halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlık ve/veya Valilik tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile on (10) takvim günü görüşe açılır. Bakanlıkça proje ile ilgili karar alma sürecinde bu görüşler de değerlendirilir. Bakanlık halktan gelen görüşler doğrultusunda, rapor içeriğinde gerekli eksikliklerin tamamlanmasını, ek çalışmalar yapılmasını ya da Komisyonun yeniden toplanmasını isteyebilir. Nihai ÇED Raporu ve eklerinin proje sahibi taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısı ve noter onaylı imza sirküleri beş (5) iş günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Kamu kurum/kuruluşlarından imza sirküleri istenmez.</p> <p>(2) Birinci fıkrada belirtilen belgeler, süresi içerisinde gerekçesi belirtilmeden sunulmaz ise, projenin ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(3) Bakanlık, Komisyon çalışmalarını ve halkın görüşlerini dikkate alarak proje için "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararını on (10) iş günü içinde verir ve bu karar Komisyon üyelerine bildirir. Proje için verilen "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı Bakanlık ve Valilik tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile halka duyurulur.</p> <p>(4) "ÇED Olumlu" kararı verilen proje için yedi (7) yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirme olumlu veya çevresel etki değerlendirme olumsuz karar</p> <p>MADDE 14- (1) Komisyon tarafından incelenerek son şekli verilen ÇED raporu, halkın görüş ve önerilerini almak üzere, Bakanlık ve/veya İl müdürlüğü tarafından askıda ilan ve internet aracılığı ile 10 takvim günü görüşe açılır. Bakanlıkça proje ile ilgili karar alma sürecinde bu görüşler de değerlendirilir. Bakanlık halktan gelen görüşler doğrultusunda, rapor içeriğinde gerekli eksikliklerin tamamlanmasını, ek çalışmalar yapılmasını ya da Komisyonun yeniden toplanmasını isteyebilir. Nihai ÇED raporu ve eklerinin proje sahibinin taahhüdü altında olduğunu belirten taahhüt yazısı ve taahhüdü imzalayan yetkilinin noter onaylı imza sirküleri ile ticari sicil gazetesi 5 iş günü içerisinde Bakanlığa sunulur. Kamu kurum/kuruluşlarından noter onaylı imza sirküleri ile ticari sicil gazetesi istenmez.</p> <p>(2) Birinci fıkrada belirtilen belgeler, süresi içerisinde gerekçesi belirtilmeden sunulmaz ise projenin ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(3) Bakanlık, Komisyon çalışmalarını ve halkın görüşlerini dikkate alarak proje için "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı verir. Verilen karar görüşü alınan komisyon üyesi kurum/kuruluşlara, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlara bildirilir.</p> <p>(4) Proje için verilen "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Olumsuz" kararı, karar tarihinden itibaren Bakanlık ve il müdürlüğü internet sitesinde süresiz,</p>	<p>"ÇED Olumlu" kararı verilen projeler için 5 yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır" şeklindeki değişiklikle, süreler kısaltılmakta ve projelerin bir an önce uygulamaya geçmesi amaçlanmaktadır.</p>

<p>(5) "ÇED Olumsuz" kararı verilen projeler için "ÇED Olumsuz" kararı verilmesine neden olan şartlarda değişiklik olması durumunda yeniden başvuruda bulunulabilir.</p>	<p>askıda 30 takvim günü ilan edilerek halka duyurulur.</p> <p>(5) "ÇED Olumlu" kararı verilen proje için 5 yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Olumlu" kararı geçersiz sayılır.</p> <p>(6) Yatırıma başlanılmamış olan projeler için verilen ÇED Olumlu kararları, proje sahibinin talebi ve talebin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde geçersiz sayılır. Bu şekilde geçersiz sayılan kararlar Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.</p>	
<p>Seçme, eleme kriterlerine tabi projeler</p> <p>MADDE 15 – (1) Bu Yönetmeliğin; a) Ek-2 listesinde yer alan projeler, b) Kapsam dışı değerlendirilen projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi ek-2 listesinde belirtilen projeler, seçme, eleme kriterlerine tabidir.</p>	<p>Çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projeler</p> <p>MADDE 15- (1) Bu Yönetmeliğin; a) Ek-2'deki listede yer alan projeler, b) Kapsam dışı değerlendirilen veya kanunen muafiyeti bulunan projelere ilişkin kapasite artırımı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, mevcut proje kapasitesi ve kapasite artışları toplamı ile birlikte projenin yeni kapasitesi Ek-2'deki listede belirtilen projeler, için proje tanıtım dosyası hazırlanması zorunludur.</p>	<p>2018 yılında yönetmelikte yapılan değişiklikle Ek-2 listesindeki madencilik projelerinin kapasite artışlarına dair Bakanlıkça yapılacak değerlendirmelerin kapsamı genişletilmiştir.</p> <p>Maddede getirilen değişiklikle Ek-2 listesindeki projeler seçme ve eleme kriterleri olmaksızın ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projelere uygulanan tanıtım dosyası hazırlanacaktır.</p>
<p>Başvuru ve inceleme</p> <p>MADDE 16 – (1) Çevresel Etki Değerlendirmesinin gerekli olup olmadığının araştırılması amacıyla Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar tarafından; ek-4'e göre hazırlanan Proje Tanıtım Dosyası, proje sahibince Proje Tanıtım Dosyasında ve eklerinde yer alan bilgi ve belgelerin doğru olduğunu belirtir taahhüt yazısı ve imza-sirküleri ile Bakanlık tarafından belirlenen başvuru bedelinin ödendiğine dair belge Bakanlığa sunulur.</p> <p>(2) Bakanlık, proje için hazırlanan Proje Tanıtım Dosyasını ek-4'te yer alan kriterler çerçevesinde beş (5) iş günü içinde inceler. Dosya kapsamındaki bilgi ve belgelerde eksikliklerin bulunması halinde bunların tamamlanması Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlardan istenir.</p> <p>(3) Eksiklikleri altı (6) ay içerisinde tamamlanmayan Proje Tanıtım Dosyasına ilişkin ÇED süreci sonlandırılır.</p>	<p>Başvuru ve inceleme</p> <p>MADDE 16- (1) 15 inci maddede tanımlanmış projelerin çevresel etkilerinin incelenmesi amacıyla, proje sahibi tarafından vekâleten yetkilendirilen ve Bakanlıkça yeterli verilmiş olan kurum/kuruluşlar tarafından; Ek-4'te yer alan formata göre proje tanıtım dosyası hazırlanır. Hazırlanan proje tanıtım dosyası, proje tanıtım dosyasında ve eklerinde yer alan bilgi ve belgelerin doğru olduğunu belirtir proje sahibince onaylı taahhüt yazısı ile başvuru bedelinin ödendiğine dair dekontla birlikte Bakanlığa sunulur.</p> <p>(2) Bakanlık, proje için hazırlanan proje tanıtım dosyasını Ek-4'te yer alan format çerçevesinde 5 iş günü içinde inceler. Formata uygun hazırlanmadığı tespit edilen proje tanıtım dosyası, tamamlanmak üzere iade edilir. Eksiklikleri tamamlanan dosya 15 takvim günü içinde yeniden Bakanlığa sunulur. Sunulmaması durumunda ÇED süreci sonlandırılır. Formata uygun hazırlandığı tespit</p>	<p>Çevresel etkileri ön inceleme ve değerlendirmeye tabi projeler olarak tanımlanan projelerle ilgili hazırlanacak proje tanıtım dosyalarında başvuru sahibinin taahhütle işlem yapması kolaylaştırılarak imza sirkülerinin aranması koşulu kaldırılmıştır. Diğer maddelerde de görülen bu değişikliğin, bürokrasinin azaltılması ve yatırımların hızlandırılması amacı taşıdığı anlaşılmaktadır.</p>

	<p>edilen proje tanıtım dosyasına konu proje ile ilgili ÇED inceleme değerlendirme süreci başlatılır.</p> <p>(3) Formata uygun hazırlandığı tespit edilen ve ÇED inceleme ve değerlendirme süreci başlatılan projelerde;</p> <p>a) Kurum/kuruluş görüşü alınmasına ve toplantı düzenlenmesine gerek duyulmaması, hazırlanan dosyanın yeterli bulunması ve benzeri durumlarda, Bakanlık tarafından 15 iş günü içinde ÇED inceleme ve değerlendirme süreci tamamlanarak karar aşamasına geçilir.</p> <p>b) Bakanlık tarafından gerekli görülmesi halinde, dosyadaki bilgiler dikkate alınarak ilgili kurum/kuruluşlardan yazılı görüş istenebilir veya ilgili kurum/kuruluşlarla toplantı düzenlenebilir. Yazılı görüş istenilmesi halinde görüş talep yazı tarihinden itibaren, toplantı düzenlenmesi halinde ise toplantı tarihinden itibaren 30 takvim günü içerisinde görüş bildirmeyen kurum/kuruluşun görüşü olumlu kabul edilir. Görüş bildirmek için ilave süreye ihtiyaç duyulması halinde talep ilgili komisyon üyesi tarafından yazılı olarak Bakanlığa iletilir. Kurum/kuruluşların ilave süre talepleri Bakanlık tarafından dikkate alınır.</p> <p>c) Bakanlıkça gerekli görülmesi halinde yeterlik verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesi, araç gereç sağlama, analiz, deney ve ölçümler yapması veya yaptırması istenebilir.</p> <p>(4) Bakanlıkça; dosyada tespit edilen eksiklikler veya yer alması gereken bilgi/belgeler ile alınmış olan kurum/kuruluş görüşleri, yeterlik verilmiş kurum/kuruluşa yazılı olarak iletilir. Bakanlıkça iletilen görüşler doğrultusunda yeterlik sahibi kurum/kuruluş tarafından hazırlanan proje tanıtım dosyası 6 ay içinde Bakanlığa sunulur. Bu süre içerisinde proje tanıtım dosyası sunulmazsa ÇED süreci sonlandırılır.</p> <p>(5) Eksiklik bildirimini Bakanlık tarafından en çok 3 kez yapılabilir. İade edilen proje tanıtım dosyası süresi içerisinde sunulmaz veya yapılan düzeltme yeterli görülmezse ÇED süreci sonlandırılır. Eksiklik</p>	
--	---	--

	<p>bildirilen proje tanıtım dosyasının tamamlanması için verilen 6 aylık süre yetkili müşavir firmaların kullanacağı toplam süreyi ifade eder.</p> <p>(6) Proje tanıtım dosyasının, belirtilen süre içinde sunulması ve bilgi/belgelerin yeterli bulunması halinde karar aşamasına geçilir.</p>	
<p>Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir veya çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir kararı MADDE 17 – (1) Bakanlık, Proje Tanıtım Dosyalarını ek 4'te yer alan kriterler çerçevesinde inceler ve değerlendirir. Bakanlık, bu aşamada gerekli görülmesi halinde Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlardan proje ile ilgili geniş kapsamlı bilgi vermesini, araç gereç sağlamasını, yeterliği kabul edilebilir kuruluşlarca analiz, deney ve ölçümler yapmasını veya yaptırmasını isteyebilir.</p> <p>(2) Bakanlık on beş (15) iş günü içinde inceleme ve değerlendirmelerini tamamlar. Proje hakkında "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararını beş (5) iş günü içinde verir, kararı Valiliğe, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlara bildirir. Valilik, bu kararı askıda ilan ve internet aracılığıyla halka duyurur.</p> <p>(3) "ÇED Gereklidir" kararı verilen proje için beş (5) yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Gereklidir" kararı geçersiz sayılır.</p> <p>(4) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projeler için bir (1) yıl içerisinde Bakanlığa başvuru yapılmaması durumunda karar geçersiz sayılır.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi gereklidir veya çevresel etki değerlendirmesi gerekli değildir kararı MADDE 17- (1) Bakanlık inceleme değerlendirme süreci tamamlanarak karar aşamasına geçilen proje hakkında 5 iş günü içinde "ÇED Gereklidir" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararını verir. Verilen karar il müdürlüğüne, görüş alınan kurum/kuruluşlara, proje sahibine ve Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlara bildirilir. Bu karar il müdürlüğü tarafından internet sitesinde süresiz ve askıda 30 takvim günü ilan edilerek halka duyurulur.</p> <p>(2) "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen proje için 5 yıl içinde mücbir sebep bulunmaksızın yatırıma başlanmaması durumunda "ÇED Gerekli Değildir" kararı geçersiz sayılır.</p> <p>(3) Yatırıma başlanılmamış olan projeler için verilen "ÇED Gerekli Değildir" kararları, proje sahibinin talebi ve talebin Bakanlık tarafından uygun görülmesi halinde geçersiz sayılır. Bu şekilde geçersiz sayılan kararlar Bakanlık ve il müdürlüğü tarafından internet sayfasında ilan edilir.</p> <p>(4) "ÇED Gereklidir" kararı verilen projeler için ÇED başvuru dosyası hazırlanarak Bakanlığa başvuru yapılması gerekmektedir. Ancak, "ÇED Gereklidir" kararına esas şartların değişmesi halinde, 15 inci madde hükümlerine göre yeniden başvuru yapılabilir.</p>	
<p>Yatırımın izlenmesi ve kontrol edilmesi MADDE 18 – (1) Bakanlık, "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, Nihai ÇED Raporu ve/veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip getirilmediğini izler ve kontrol eder.</p>	<p>Yatırımın izlenmesi ve denetimi MADDE 18- (1) Bakanlık, "ÇED Olumlu" kararı veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı verilen projelerle ilgili olarak, "ÇED Olumlu" kararına esas nihai ÇED raporunda veya "ÇED Gerekli Değildir" kararına esas proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususların yerine getirilip</p>	<p>Maddede getirilen düzenlemeler, Bakanlığın kamu adına proje ve yatırımların çevresel etki denetimini yapmak yerine; yatırımların gerçekleştirilmesine yönelik süreci takip etmesine yöneliktir.</p>

<p>(2) Bakanlık bu görevi yerine getirirken gerekli görmesi durumunda ilgili kurum/kuruluşlarla işbirliği yapar.</p> <p>(3) Proje sahibi, "ÇED Olumlu" kararını aldıktan sonra yatırımın başlangıç, inşaat dönemine ilişkin izleme raporlarını Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlara yaptırmakla, Bakanlıkça yeterli verilmiş kurum/kuruluşlar da bu raporları Komisyonca belirlenen periyotlarda, Bakanlığa sunmakla yükümlüdür.</p> <p>(4) Proje sahibi "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararını aldıktan sonra projede yapılacak bu Yönetmeliğe tabi değişiklikleri Bakanlığa veya Valiliğe bildirmekle yükümlüdür.</p>	<p>getirilmediğini izler, kontrol eder ve denetler. Bakanlık, proje ilerleme raporlarında belirtilen iş ve işlemlerin doğruluğunu kontrol eder.</p> <p>(2) Bakanlık birinci fıkradaki görevleri yerine getirirken gerekli görmesi durumunda ilgili kurum/kuruluşlarla işbirliği yapar.</p> <p>(3) Proje sahibi "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararını aldıktan sonra, projede planlanan bu Yönetmeliğe tabi değişiklikleri Bakanlığa veya ilgili il müdürlüğüne bildirmekle yükümlüdür.</p> <p>(4) "ÇED Olumlu" kararı verilen projelerin proje sahibi; komisyonca belirlenen periyotlarda yatırımda kaydedilen gelişmeleri içeren proje ilerleme raporunu, Bakanlıkça yeterli verilen ve söz konusu projenin ÇED raporunun hazırlanmasında görev almayan kurum/kuruluşlara hazırlatarak elektronik sisteme yüklemek ve Bakanlık denetimlerinde sunmakla yükümlüdür. Yükümlülüğün yerine getirilmesine yönelik yöntem Bakanlıkça belirlenir.</p>	
<p>Yönetmeliğe aykırı uygulamaların durdurulması</p> <p>MADDE 19 – (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki projelerde;</p> <p>a) "ÇED Olumlu" kararı alınmaksızın başlanan faaliyetler Bakanlıkça, "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmaksızın başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça yatırıma ilişkin durdurma kararı kaldırılmaz. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmaz ise, yatırımcı faaliyet alanını eski haline getirmekle yükümlüdür. 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.</p> <p>b) "ÇED Olumlu" kararı ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı verildikten sonra, proje sahibi tarafından nihai ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyasında taahhüt edilen hususlara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda söz konusu taahhütlere uyulması için projeye ilgili Bakanlıkça/Valilikçe bir defaya mahsus olmak üzere süre verilebilir. Bu süre sonunda taahhüt edilen hususlara uyulmaz ise yatırım durdurulur. Yükümlülükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.</p>	<p>Bu Yönetmeliğe aykırı uygulamaların durdurulması</p> <p>MADDE 19- (1) Bu Yönetmelik kapsamındaki projelerde;</p> <p>a) "ÇED Olumlu" kararı alınmadan başlanan faaliyetler Bakanlıkça veya Bakanlığın yazılı talimatı ile doğrudan il müdürlüğü tarafından, "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadan başlanan faaliyetler ise mahallin en büyük mülki amiri tarafından süre verilmeksizin durdurulur. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmadıkça yatırıma ilişkin durdurma kararı kaldırılmaz. "ÇED Olumlu" ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı alınmaz ise, yatırımcı faaliyet alanını eski haline getirmekle yükümlüdür. 2872 sayılı Çevre Kanununun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.</p> <p>b) "ÇED Olumlu" kararı ya da "ÇED Gerekli Değildir" kararı verildikten sonra, proje sahibi tarafından nihai ÇED raporu veya proje tanıtım dosyasında taahhüt edilen hususlara uyulmadığının tespit edilmesi durumunda söz konusu taahhütlere uyulması için projeye ilgili Bakanlıkça/il müdürlüğünce bir defaya mahsus olmak üzere ve bir yılı</p>	

	<p>aşmamak üzere süre verilebilir. Bu süre sonunda taahhüt edilen hususlara uyulmaz ise yatırım durdurulur. Yükümlülükler yerine getirilmedikçe durdurma kararı kaldırılmaz. Bu konuda 2872 sayılı Kanunun ilgili hükümlerine göre işlem tesis edilir.</p>	
	<p>Kapasite artışları MADDE 20- (1) "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı bulunan ve eşik değeri olan projelerde yapılacak kapasite artışı ve/veya alan genişletilmesinin planlanması durumunda, her bir kapasite artışı miktarının mevcut proje kapasitesi ile toplanması ve bu toplamın; a) Ek-1'deki listede yer alan eşik değer ve üzerinde kalması durumunda, 8 inci madde kapsamında başvuru yapılması gerekmektedir. b) Ek-2'deki listede yer alan eşik değer ve üzerinde kalması durumunda, 16 ncı madde kapsamında başvuru yapılması gerekmektedir. (2) "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı bulunan projelerde kapasite artışı ve/veya genişletilmesinin planlanması halinde, planlanan projenin etkileri, mevcut karara esas çevresel etkiler ile birlikte kümülatif olarak değerlendirilir.</p>	<p>ÇED Olumlu veya gerekli değildir kararı bulunan projelerde planlanan kapasite artışlarına dair başvurular tanımlanmaktadır. Ancak kapasite artışlarının getireceği çevresel etkilerin, önceki olumlu/gerekli değildir kararlarıyla kümülatif olarak değerlendirilmesi düzenlemesi getirilmiştir. Buna göre kapasite artışlarının yaratacağı etkilerin azaltılması sağlanarak çevreye etkilerin büyümesine neden olunacaktır.</p>
<p>Sürelerin ————— uzatılması ve durdurulması: MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelikte belirtilen süreler, proje sahibi, Bakanlıkça yetelik verilmiş kurum/kuruluşların talebi ve Bakanlıkça da uygun görülmesi halinde ya da Bakanlığın doğrudan gerekli gördüğü hallerde, gerekçesi belirtilerek Bakanlık tarafından uzatılabilir veya durdurulabilir. Bakanlıkça yetelik verilmiş kurum/kuruluşlara raporlarla ilgili eksiklikleri gidirmesi ve ilave işlemler yapması için verilen süreler ÇED sürecine dahil değildir.</p>		
<p>Proje sahibinin değişmesi MADDE 21 – (1) Proje sahibinin herhangi bir nedenle değişmesi durumunda; projenin yeni sahibi, devirle ilgili bilgi ve belgelerin tasdikli suretini, taahhütnamesini ve imza sirkülerini Valiliğe sunmakla yükümlü olup, projenin önceki sahibinin taahhüt ve yükümlülüklerini, devir tarihinden itibaren, başka bir işleme gerek kalmaksızın üstlenmiş sayılır.</p>	<p>Proje sahibinin değişmesi ve projenin devri MADDE 21- (1) Proje sahibinin herhangi bir nedenle değişmesi durumunda; projenin yeni sahibi, projenin devrine konu bilgi ve belgeleri (noter onaylı devir sözleşmesi, tapu senedi, ilgili idaresince onaylı icra/ihale sonuç belgeleri ve benzeri), nihai ÇED raporu/proje tanıtım dosyası ve eklerinin proje sahibinin taahhüdü altında olduğunu belirten</p>	

	<p>taahhütnamesini ve taahhüdü imzalayan yetkilinin noter onaylı imza sirküleri ile ticari sicil gazetesini 6 ay içerisinde ilgili il müdürlüğüne sunmakla yükümlüdür.</p> <p>(2) Devir tarihinden itibaren projenin önceki sahibinin taahhüt ve yükümlülükleri başka bir işleme gerek kalmaksızın projenin yeni sahibi tarafından üstlenilmiş sayılır.</p> <p>(3) Proje sahibi değişikliklerinde, ilgili il müdürlüğü tarafından proje yerinde inceleme yapılması gerekmektedir.</p>	
<p>Çevresel etki değerlendirmesi uygulamalarının güçlendirilmesi MADDE 22 – (1) Bakanlık, ÇED uygulamalarına ilişkin olarak, gerektiğinde yerli ve yabancı kurum/kuruluşlar ile işbirliği halinde her türlü eğitim, plan, program ve proje çalışmaları yapabilir; kitap, kitapçık, rehber ve her çeşit doküman hazırlayabilir, seminer ve toplantılar düzenleyebilir.</p>	<p>Çevresel etki değerlendirmesi uygulamalarının güçlendirilmesi MADDE 22- (1) Bakanlık, ÇED uygulamalarına ilişkin olarak, gerektiğinde yerli ve yabancı kurum/kuruluşlar ile işbirliği halinde her türlü eğitim, plan, program ve proje çalışmaları yapabilir; kitap, kitapçık, rehber ve her çeşit doküman hazırlayabilir, seminer ve toplantılar düzenleyebilir.</p>	
<p>Askeri projeler MADDE 23 – (1) Askeri projelerle ilgili ÇED uygulamaları, Milli Savunma Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.</p>	<p>Askeri projeler MADDE 23- (1) Askeri projelerle ilgili ÇED uygulamaları, Milli Savunma Bakanlığının veya İçişleri Bakanlığının görüşü alınarak Bakanlık tarafından belirlenir.</p>	<p>Getirilen düzenlemeyle, askeri projelerle ilgili ÇED uygulamalarında Milli Savunma Bakanlığı yerine İçişleri Bakanlığının da görüşünün alınması mümkün olacaktır. Bu durum askeri alanlarla ilgili proje yatırımlarda ÇED uygulamalarının İçişleri Bakanlığınca yönlendirilebileceği anlamına gelebilecektir.</p>
<p>Olağanüstü durumlar ve özel hükümler MADDE 24 – (1) Aşağıdaki projeler için uygulanacak ÇED sürecine ilişkin yöntem Bakanlıkça belirlenir:</p> <p>a) Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi işlemleri, doğal afetler sonucu yıkılan, bozulan, tahrip olan veya hasar gören herhangi bir yatırımın bulunduğu yerde kısmen veya tümü ile yeniden gerçekleştirilmesi planlanan projeler,</p> <p>b) ÇED Yönetmeliğine tabi olmayan veya Seçme Eleme Kriterlerine tabi olduğu halde proje sahibinin ÇED Raporu hazırlanması talebi üzerine Bakanlıkça uygun görülen projeler,</p> <p>c) Organize Sanayi Bölgeleri, İhtisas Organize Sanayi Bölgeleri, Endüstri Bölgeleri, Serbest Bölgeler ile Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde kurulması planlanan projeler,</p>	<p>Olağanüstü durumlar ve özel hükümler MADDE 24- (1) Aşağıdaki projeler için uygulanacak ÇED sürecine ilişkin yöntem Bakanlıkça belirlenir:</p> <p>a) Afet riski altındaki alanların dönüştürülmesi işlemleri, doğal afetler sonucu yıkılan, bozulan, tahrip olan veya hasar gören herhangi bir yatırımın bulunduğu yerde kısmen veya tamamen yeniden gerçekleştirilmesi planlanan projeler ile doğal afet, kaza ve benzeri acil durumlarda ortaya çıkan çevre kirliliğinin önlenmesi için ivedilikle yapılması gereken projeler.</p> <p>b) Bu Yönetmeliğe tabi olmayan veya Ek-2'deki listeye tabi olduğu halde proje sahibinin ÇED raporu hazırlama talebinin Bakanlıkça uygun görüldüğü projeler.</p> <p>c) Organize sanayi bölgeleri,</p>	<p>(a) bendinde getirilen düzenlemeyle “doğal afet, kaza ve benzeri acil durumlar”da ortaya çıkan çevre kirliliği gerekçesiyle yatırımların kapasite artışlarının veya proje değişikliklerinin ÇED süreçlerinin Bakanlıkça hızlandırılmasının öngörüldüğü anlaşılmaktadır.</p> <p>Ayrıca (f) bendindeki; “ÇED Olumlu” veya “ÇED Gerekli Değildir” kararı bulunan projelerde yapılacak kapasite artışı ve/veya genişletilmesi planlanan projeler ifadesi çıkarılarak kapasite artışları ve genişletmelerin olağan uygulamalar haline getirilmesi hedeflenmektedir.</p>

<p>ç) Stratejik Çevresel Değerlendirme yapılan alanlarda kurulması planlanan projeler,</p> <p>d) Teknoloji değişikliği uygulamak suretiyle, verim artırımına, doğal kaynak kullanımını azaltmaya ve/veya çevre kirliliğini azaltmaya yönelik yapılacak istenilen değişiklikler veya prototip üretim yapan projeler,</p> <p>e) Ek-1 listesi veya ek-2 listesinde olup, eşik değeri olmayan projelerde yapılacak her türlü değişikliği içeren projeler,</p> <p>f) "ÇED Olumlu" veya "ÇED Gerekli Değildir" kararı bulunan projelerde yapılacak kapasite artışı ve/veya genişletilmesi planlanan projeler.</p>	<p>ihhtisas organize sanayi bölgeleri, endüstri bölgeleri, serbest bölgeler ile teknoloji geliştirme bölgelerinde kurulması planlanan projeler.</p> <p>ç) Stratejik çevresel değerlendirme yapılan alanlarda kurulması planlanan projeler.</p> <p>d) Teknoloji değişikliği uygulamak suretiyle, verim artırımına, doğal kaynak kullanımını azaltmaya ve/veya çevre kirliliğini azaltmaya yönelik yapılacak istenilen değişiklikler, Ar-Ge çalışmaları veya prototip üretim yapan projeler.</p> <p>e) Ek-1 veya Ek-2'deki listelerde olup, eşik değeri olmayan projelerde yapılacak her türlü değişikliği içeren projeler.</p>	
<p>Entegre projeler MADDE 25 – (1) Bu Yönetmeliğe tabi birden fazla projeyi kapsayan entegre bir projenin planlanması halinde, Bakanlıkça entegre proje için tek bir ÇED Başvuru Dosyası/Proje Tanıtım Dosyası hazırlanması istenebilir.</p>	<p>Entegre projeler MADDE 25- (1) Bu Yönetmeliğe tabi birden fazla projeyi kapsayan entegre bir projenin planlanması halinde, Bakanlıkça entegre proje için tek bir ÇED başvuru dosyası/proje tanıtım dosyası hazırlanması istenir.</p>	
<p>Yeterlik belgesi MADDE 26 – (1) ÇED Başvuru Dosyası, ÇED Raporu veya Proje Tanıtım Dosyası hazırlayacak kurum/kuruluşlar Bakanlıktan Yeterlik Belgesi almakla yükümlüdürler. Yeterlik Belgesinin verilmesi, Yeterlik Belgesi verilen kurum/kuruluşların denetimi ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça yayımlanacak bir tebliğ ile düzenlenir.</p>	<p>Yeterlik belgesi MADDE 26- (1) Proje tanıtım dosyası, ÇED başvuru dosyası, ÇED raporu ve proje ilerleme raporu hazırlayacak kurum ve kuruluşlar Bakanlıktan yeterlik belgesi almakla yükümlüdürler. Yeterlik belgesinin verilmesi, yeterlik belgesi verilen kurum/kuruluşların denetimi ve belgenin iptal edilmesi ile ilgili usul ve esaslar Bakanlıkça düzenlenir.</p>	<p>ÇED raporu düzenleyecek kurumların alacakları yeterlik belgesi için tebliğ yayımlanması koşulu kaldırılarak, Bakanlıkça düzenlenecek usul ve esaslara bağlanmıştır.</p>
<p>Çevrimiçi ÇED süreci yönetim sistemi MADDE 27 – (1) Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminin yürütülmesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sayfasında ilan edilir.</p>	<p>Çevrimiçi ÇED süreci yönetim sistemi MADDE 27- (1) ÇED sürecine ilişkin iş ve işlemler, Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminden (e-ÇED) yürütülür. Çevrimiçi ÇED Süreci Yönetim Sisteminin yürütülmesine ilişkin iş ve işlemler Bakanlık tarafından belirlenir ve Bakanlığın internet sayfasında ilan edilir.</p>	
<p>Tebliğler MADDE 28 – (1) Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin olarak tebliğler çıkarabilir.</p>	<p>Düzenleme yetkisi MADDE 28- (1) Bakanlık, gerekli gördüğü hallerde bu Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin olarak düzenleme yapılabilir.</p>	<p>26. maddedeki değişikliği bağlı olarak, Yönetmeliğin uygulanmasına ilişkin gerekli durumlarda Bakanlığın "tebliğ çıkarması" yerine "düzenleme yapabildiği" düzenlenmiştir. Bu durumda, uygulamayla ilgili tebliğ gerek duyulmaksızın, Bakanlığa değişiklik yetkisi verilmektedir.</p>
<p>Yürürlükten kaldırılan yönetmelik MADDE 29 – (1) 3/10/2013 tarihli ve</p>	<p>Yürürlükten kaldırılan yönetmelik</p>	

<p>28784 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.</p>	<p>MADDE 29- (1) 25/11/2014 tarihli ve 29186 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.</p>	
<p>Geçiş süreci GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce, ÇED Başvuru Dosyası/Proje Tanıtım Dosyası Valiliğe ya da Bakanlığa sunulmuş projelere bu Yönetmeliğin lehte olan hükümleri ve/veya başvuru tarihinde yürürlükte olan Yönetmelik hükümleri uygulanır.</p>	<p>Geçiş süreci GEÇİCİ MADDE 1- (1) Bu Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce, ÇED başvuru dosyası/proje tanıtım dosyası il müdürlüğüne ya da Bakanlığa sunulmuş projelere, bu Yönetmeliğin lehte olan hükümleri ve/veya başvuru tarihinde yürürlükte olan Yönetmelik hükümleri uygulanır.</p>	
<p>Kapsam dışı projeler GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin ilk yayım tarihi olan 7/2/1993 tarihinden önce üretime ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projeler Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır. Kanuni kapsam dışı projeler GEÇİCİ MADDE 3 – (1) 23/6/1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup, 29/5/2013 tarihi itibarıyla üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler Çevresel Etki Değerlendirmesi kapsamı dışındadır.</p>	<p>Kanunen muafiyet hakkı olan projeler GEÇİCİ MADDE 2- (1) 7/2/1993 tarihli ve 21489 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan mülga Çevresel Etki Değerlendirmesi Yönetmeliğinin yayımı tarihinden önce üretime ve/veya işletmeye başladığı belgelenen projeler bu Yönetmelik hükümlerinden muaftır. (2) 23/6/1997 tarihinden önce kamu yatırım programına alınmış olup, 29/5/2013 tarihi itibarıyla üretim veya işletmeye başlamış olan projeler ile bunların gerçekleştirilmesi için zorunlu olan yapı ve tesisler bu Yönetmelik hükümlerinden muaftır.</p>	
<p>Yürürlük MADDE 30 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.</p>	<p>Yürürlük MADDE 30- (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.</p>	
<p>Yürütme MADDE 31 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre ve Şehircilik Bakanı yürütür.</p>	<p>Yürütme MADDE 31- (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı yürütür.</p>	

Çalışma Dönemi içerisinde 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta yaşanan 7.7 ve 7.6 büyüklüğündeki depremlerin ardından, Mimarlar Odası tarafından bölgede afet sonrası müdahale ve tespit, iyileştirme süreçleriyle ilgili çalışmalar başlatılmıştır.

Kentleşme, Mimarlık ve ÇED Danışma Kurulu bölgede; iki kez yerinde çalışma ve teknik inceleme yapan teknik heyette yer almıştır. Bu çalışmaların ardından yürütülen değerlendirme ve araştırmalar ışığında hazırlanan iki rapor kamuoyu ve meslek ortamıyla paylaşılmıştır.

Depremlerin birinci yılında; afetlere karşı sağlam, sağlıklı ve güvenli kentleşme ve yapıllı çevre üretimin sağlanması; kültürel, tarihî ve mimari mirasın korunarak gelecek nesillere aktarılması amacıyla Mimarlar Odası 6 Şubat 2023 Depremleri Üçüncü Raporu hazırlıkları, Çalışma Raporu hazırlandığı sırada, sürdürülmektedir. (Bkz. 6 Şubat Depremlerine Yönelik Çalışmalar)

Kentleşme, Mimarlık ve Mesleki Denetimde Çevresel Etki Değerlendirmesi (ÇED) Danışma Kurulu; topraklarının tamamı afet riski altında bulunan ülkemizde kentlerimizin afetlere karşı hazırlanması, afet öncesi, afet ve afet sonrası

süreçlerin yönetimi hakkında bilim insanları, meslek odaları, akademik kuruluşlar ve ilgili tüm kesimlerin dikkate alınarak politikaların oluşturulması için Oda çalışmalarının daha etkin kılınmasını benimsemiştir.

